

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Afd. Deinze

---

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in augustus)

Verantwoordelijke uitgever:

Uitgiftekantoor: Deinze 1

Tony Vanhee

6° jaargang nr. 1

Reigerslaan 2

JANUARI 1998

9800 Deinze

Hoofdredakteur: Demuyndt Guido, Pachtgoeddreef 17 9031 Drogen

Dinsdag 24 maart 1998 van 20 tot 22 uur in de Benedenzaal van de Bibliotheek, Markt te Deinze: Voordracht:

De "archives départementales du Nord" te Rijsel, door Kristof PAPIN.

De 28-jarige historicus Kristof Papin, bestuurslid van de V.V.F-afdeling Westhoek, is reeds jaren geboeid door de familiekunde. Met veel aandacht bestudeert hij alle mogelijke bronnen en archieven die nuttig kunnen zijn bij de studie van onze voorouders.

Enerzijds gefascineerd door het belang van de in Lille bewaarde fondsen voor de Vlaamse familiekundige en heemkundige, en anderzijds bezorgd om de moeilijkheden die deze vorser kent bij de raadpleging van deze archieven, legt hij zich toe op het opmaken van een overzichtelijke gids die het Departementaal Archief ontsluit voor historici en genealogen.

Voor de archieven van de Rekenkamer van Rijsel met o.a. duizenden leendenombrementen, remissies (herroeping van straffen), dubbels van stads-, baljuw- en domeinrekeningen, confiscaties, ... zijn een schat voor de genealoog die een echte familiegeschiedenis wil schrijven.

LIDMAATSCHAP

Indien U uw lidmaatschapsbijdrage 1998 (200 F) nog niet zou hebben betaald, gelieve deze dan over te schrijven op ons rekening nr. 083-2731167-38. Nationale leden van de V.V.F. zijn niet verplicht deze bijdrage te betalen, maar hun steun is uiteraard zeer welkom.

DE "WETTELIJKE PASSERINGEN" VAN DEINZE

Registers met "wettelijke passeringen" bevatten allerlei verbintenissen gesloten voor de burgemeester en schepenen van de heerlijkheid.

In het Vlaanderen van het Ancien Régime was het reeds een verplichting alle transakties in verband met onroerende goederen (kopen-verkopen, hypotheken, schenkingen, verkavelingen e.d.) te laten bevestigen door de schepenbank van de heerlijkheid waarop het goed was gelegen. Zowel onderhands gesloten contracten met betrekking tot onroerende eigendommen als deze verleden voor een notaris diende men voor te leggen aan de schepenen.

Anderzijds kon men ook vrijwillig andere verbintenissen aangaan door een plechtige verklaring af te leggen voor deze schepenen; op die manier kon men zich bijvoorbeeld borg stellen voor een familielid of een huwelijkscontract afsluiten.

De schepenen konden ook zelf bepaalde voorzieningen of vaststellingen door hun griffier laten registreren; zo vinden we hier en daar een lijkschouwing terug, een decreet, een autorisatie, een consent, een commissie....

In kleinere heerlijkheden werden ook de staten van goed, dit zijn de boedelbeschrijvingen opgesteld na overlijden wanneer er nog minderjarige kinderen waren, in de "wettelijke passeringen" geregistreerd. In grotere heerlijkheden, zoals het markizaat Deinze, werden voor deze staten van goed afzonderlijke registers aangelegd.

Circa 80 à 90 % van alle akten in de "wettelijke passeringen" betreffen transakties i.v.m. onroerend goed.

"Wettelijke passeringen" worden elders in Vlaanderen soms ook omschreven als "Scabinale archieven", "Schepenarchieven" of "Akten en contracten".

De registers van "wettelijke passeringen" van het markizaat Deinze van de periode 1608 tot 1795 zijn goed en volledig bewaard gebleven. Ze zijn terug te vinden in het Rijksarchief te Gent in het Fonds Deinze (reeks 134 - inventaris van J. Verhelst) nrs. 356 tot en met 372 (in totaal dus 17 registers).

In de 18e eeuw gaf men deze registers een volglatter. Het eerste register draagt de letter A, het laatste de letter R. Hieronder een overzicht:

356. A: 1608-1625;	365. K: 1735-1748;
357. B: 1625-1649;	366. L: 1748-1761;
358. C: 1649-1660;	367. M: 1762-1770;
359. D: 1660-1681;	368. N: 1770-1776;
360. E: 1681-1691;	369. O: 1776-1782;
361. F: 1692-1706;	370. P: 1782-1786;
362. G: 1705-1720;	371. Q: 1786-1791;
363. H: 1720-1727;	372. R: 1791-1795.
364. I: 1727-1737;	

De minuten van deze "passeringen" (originelen met handtekeningen) zijn slechts bewaard voor de periode 1710-1796. We vinden ze terug onder de nrs. 377 tot en met 414.

Bijzonder interessant is de in de 18e eeuw aangelegde index of tafel op de "wettelijke passeringen" die geregistreerd werden in de nummers 356 tot en met 372.

Het betreft een lijvig register met een summier samenvatting van de inhoud van al de akten vermeld in de registers A tot en met R.

Deze index wordt in het rijksarchief bewaard onder "Deinze nr. 373".

Hieronder de aanhef van deze chronologische index en enkele voorbeelden van samenvattingen.

Taefel ofte Index van alle de registers vande wettelijcke passeringhen berustende ter Greffie der Stede ende marquisaet van deynse soo van verkentenissen van renten contracten van Coope als alle andere wettelijckheden.

Alvooren in het eerste registre der selver wettelijcke passeringhen begonnen ten jaere 1597 (sic-de eerste akte in het register dateert van 1608, maar verder in het register staan enkele oudere akten) ende gheeyndicht 1^{en} augusty 1624 gheteeckent met de letter A wordt bevonden het naervolghende ...

A: folio 143:

Clachte ghedaen ten versoucke van Guillielmus WITTEVRONGHELE onder Anthonius VAN BIESBROUCK op alsulcke pennynghen als hij onder sijn handen is hebbende competerende Jan TUYTSCHAVERE filius Martens op den 28 en septembre 1616.

B: folio 233 verso:

Commissie verleent bij den heere Marquis van deynse aen Jan D'HONDT vande continuaetie als officier van tselve deynse op den 5 en augusty 1647.

C: folio 14:

Den ampman Lieven MOERMAN presenteert requeste ende wort gheauthoriseert om vuyt erfven te gaen van eenen meersch bij hem vercocht als curateur ten sterfhuyse van Mayken VAN TORRE op den 8 en juny 1649.

C: folio 105:

Daniel DHANINS stelt in contrepant een coey, twee beddekens lynsaet ende synne andere meubelen tot securiteyt van pretentien van heer ende meester Adriaen VAN SIMAY op den 10 en decembre 1653.

D: folio 13:

Requeste waer op Burgemeester ende Schepenen van deynse in Cheynse gheven voor 27 tig jaeren aen Philips VANDER STRAETEN een erfken inde raemstraete voor 8 groten tsjaers op den 23en februari 1662.

E: folio 6 verso:

Lieven PLETTINCK machtigh bij Procuratie over heer ende meester Jacobus DE CLERCQ vercoopt twee huysen 't eene oost het hospitael, west de merckt ende het tweede oost het selve hospitael west de botermerct cooper van het tweede Frans CUVELIER ende van het eerste den versoucker op den 29 en meye 1681.

F: folio 188 verso:

Janneken MICHIELS lest vidua (weduwe) van Philippe JOLYT verkent aen Jouffrouwe de vidua dheer Michiel WYME eene rente van 16 ponden groten wisselgelt capitaels beseth op een huys bij het stadthuys oost de straete west de caendele op den 19 decembre 1702.

G: folio 260 verso:

Seigneur Pieter ADRIAEN ende Laureins MATTHYS filius Pieters vercoopen aen Jouffrouwe Joanne DE SMET vidua van Seigneur Jan MATTHYS twee huyskens tusschen brugghen op den 27 en Juny 1719.

H: folio 84:

Accort tusschen Judocus CRAS filius Charles ende Adriaen DHUYGHELAERE in huywelyck met de vidua van voorseyden Charles CRAS date 30 decembre 1723.

I: folio 47 verso:

Acte anschouw van het doodt lichaem van Joannes Bernaerdus HOPSOMERE fs. dheer Joannes den 2 en des jaers 1730 (2/1/1730).

K: folio 5 verso:

Pieter CABBEKE presenteert requeste om te caevelen ende deelen wettelick, met syne consorten de vercaevelinghe volgt daer achter (begin 1736).

K: folio 67 verso:

Joannes CLAYSSENS stelt hem seker voor Andries VAN QUICKENBORNE als pachter van het recht op de schaepen (1738).

K: folio 122:

Contract van huwelick tusschen Judocus CRAS ende Marie Jacoba DE NOFFEL (1741).

M: folio 148:

Joannes Alexander DE PLAE geeft onder andere goederen Bij donnaetie intervivos ende metter waermer handt aen Norbertina DE PLAE sijne cleen dochter een huys stede ende erfve gestaen ende geleghen binnen dese voornoemde stede van Deynse achter het stadthuys volghens de act danof sijnde gepasseert voor den notaris BEYENS ende getuygen den 5 ougst 1767.

Q: folio 51 verso:

Koning deken ende hoofdmannen mitsgaeders voordere confriers van het gilde van Ste Sebastiaen verkoopen aen Pieter Joseph DE SMET filius Pieters hunne gildecamer staende tusschen de pilasters van d'audenaersche poorte belast met eene rente van 63 ponden grooten wisselgelt in profyte van den aermen van Sinte Martens binnen Deynse Pieter DE SMET komt in erven van de gemelde Camer den 31 en octobre 1786.

Guido Demuyneck

**“DE GESCHIEDENIS VAN DE ST.PETRUS-EN PAULUSPAROCHIE TE BACHTE”
WORDT UITGEGEVEN!**

Naar aanleiding van het 100-jarig bestaan van de St. Petrus- en Paulusparochie te Bachte geeft het “Comité 100 jaar Bachte” de geschiedenis van deze kleine, maar levendige parochie uit. De auteur van het boek is Frans Neirinck, een 41-jarige godsdienstleraar aan het Vrij Technisch Instituut te Deinze.

In een vlotte, aangename stijl beschrijft hij de eeuwenoude geschiedenis van de parochie rond het prachtige, beschermde, Romaanse kerkje aan de Oude Leie. Het boek is geen droge opsomming van geschiedkundige feiten geworden, maar een historisch verantwoord leesboek dat iedereen zal kunnen boeien.

Niet alleen de heemkundige en de genealoog zullen in dit boek dus een schat aan informatie vinden, maar ook de gewone lezer zal er ongetwijfeld een brok interessante lectuur in vinden. Aangezien Bachte kerkelijk eeuwenlang bij Deinze hoorde, bevat het boek ook heel wat gegevens over de dekenen, pastoors en onderpastoors van Deinze.

Het met vele tientallen foto's en illustraties verluchte boek (dat op 15 februari 1998, dag op dag 100 jaar na de oprichting van de parochie, zal verschijnen) zal zowat 250 bladzijden tellen, ingebonden en op formaat 16,5 x 23 cm.

Voorintekenen kan door voor 1 maart 1998 de democratische som van 650 F (+ 80 F verzendingskosten) over te schrijven op rek. nr. 890-1241193-12 van “Jubileum 100 jaar Bachte, Leernsesteenweg 82, 9800 Deinze” met vermelding “Boek geschiedenis Bachte”. Na 1 maart 1998 kost het boek 800 F (+ 80 F verzendingskosten).

De auteur zal zijn werk op humoristische wijze aan een breed publiek voorstellen tijdens een parochiale namiddag in het M.P.I. H. Hart te Bachte op zondag 22 februari 1998. Meer inlichtingen kan U bekomen bij Frans Neirinck, Schipdonkstraat 31 Bachte, tel: 3865403.

De eventuele opbrengst van de verkoop van dit boek zal integraal ten goede komen aan parochiale werken.

DE VERHALEN VAN

Geboren in de Ghesquière Doorgang, op 27 april 1900, oefende hij het beroep van *oudijzermarchand en antiquair* uit. Met zijn statig figuur, gehuld in zwart pak en geaccentueerd door bolhoed en wandelstok flaneerde hij over de Markt, waar hij ruim zestig jaar lang gewoond heeft. We hebben het over **Julien De Keyser** - de *Grooten* zoals hij genoemd werd, - met wie we in april 1987 een interview over Deinse types, *bijlappen* of bijnamen en naamsvervormingen hadden. De besproken Deinzenaren betrokken in de periode 1860-1920 de kleine huisjes van de Ram- en Schutterijstraat.

Aanleiding tot dit gesprek waren twee lijsten met bijnamen van Deinzenaren, respectievelijk opgesteld door **Armand Pauwels** en **Lode Moerman**. We hebben achteraf gebruik gemaakt van **Herman Maes'** ongepubliceerd *Lexicon van Lapnamen*. Julien De Keyser zelf overleed op 27 april 1992.

Verspreid over een aantal bijdragen laten we onze zegsman aan het woord, in zijn stijl en met zijn bedenkingen over de omgeving van de Deinse Markt, *grosso modo* honderd jaar geleden. Zoals het bij elk goed verteller het geval is, moet de toehoorder - en hier de lezer - zelf voor de broodnodige korrel zout zorgen. Voor de lokale sfeer hebben we zowel zinsbouw als dialectische klanken in ruime mate gerespecteerd. De gepubliceerde anekdotes hebben we af en toe met genealogische annotaties en andere gegevens aangevuld.

De Deinse types van de vorige eeuwwisseling zijn niet meer, de huisjes waar ze leefden en werkten zijn gesloopt... wat volgt, behoort tot de herinneringen.

- **RUBENS** (Fons Parmentier - Ramstraat)

Rubens, da was **Fons Parmentier**. En Rubens da was nen schildraare, nen huisschilder. En Rubens was zo nen veint, nen speciaaln, maar nen inbrave veint. En Rubens moest nen café schilderen en ee schilderdege een vlieg tegen de muur. En iedereen die binnen kwam, die gink ernaar gaan vangen. Ze meendegen da 't een echte waart.

Ze heettegen hem Rubens. En ee meendege 't zodanig goe da alle viere de portretten - Rubens, Jordaens, Teniers en Van Dyck - en der stonden vier grote portretten in da klein huizeke daar, veur de veinstre.

Ee heettege hij Fons Parmentier. En ee had een broere die **Bara** heettege, **Ivootse**. En Ivootse was getrouwd met **Mance Lameire**, de zuster van **Boerke Lameire**⁽¹⁾. Er leven nog van die Lameirens. Der es tzelfs nen zeune van die Lameirens in 't onderwijs veur docteur. Da was van die Lameirens.

⁽¹⁾ Boerke Lameire was **Gentiel Lameire**.

Armand Pauwels wist over **Ivo Paermentier** (**BARA** of **BARATJE**) het volgende:

Op eenen zondag soms drie, viermaal zat. Liep dan iedermaal op een drafke naar zijn huis. **Baratje** kwam zoo eens van langs den vaart naar zijn huis gedraafd, en 't sloeg de Molenstraat in, in plaats van de Ramstraat. en 't draafde altijd voort en 't kwam uit op den Djakker, en 't wist niet waar 't was.

• GENEALOGISCHE AANTEKENINGEN bij de figuren **RUBENS** en **BARA**

RUBENS (Alfons) en **BARA** (Ivo) waren de zonen van

*t Wijveke
Paermentier

KAREL LODEWIJK PAERMENTIER x **JULIE DHUYVETTER**

°Tielt, 22.07.1830

†Deinze, 31.08.1874

klottenverkoper

z.v. **Jan** en **Rosalie Cleppe** (°ca. 1797)

Woonplaats : Deinze - Dhoye (1874)

Ramstraat 5 (vanaf 1880)

°Dentergem, 4.07.1835

†Deinze, 13.02.1922

wasvrouw, werkvrouw

AFSTAMMELINGEN van **Karel en Julie DHUYVETTER**:

[afstammelingen genoteerd als Pa(e)rmentier]

Mance
Lameire

1. **IVO**

Bara
Baratje

x (Deinze, 10.11.1880)

°Grammene, 19.01.1856

†Deinze, 17.12.1923

werkmán, vuurstoker

Clemence LAMEIRE

°Deinze, 30.11.1857

†Deinze, 20.12.1921

kantwerkster, werkvrouw

d. v. **Fredericus** en **Julie Latomme**

Woonplaats: Deinze - Ramstraat 23 en 25

KINDEREN van Ivo en Clemence:

1.1. **Maria Julia** (°Deinze, 26.03.1879) (gewettigd)

1.2. **Alfons** (°Deinze, 9.06.1882 - †Deinze, 20.03.1883)

1.3. **Marie Louise** (°Deinze, 6.04.1884 - †USA, 2.05.1961) (zijdeweefster)

x Deinze, 10.08.1906 met

Leon De Keyser (°Deinze, 25.06.1881 - †Detroit, Michigan, 14.04.1950)
(rijtuigschilder)

Kinderen:

1.3.1. **Josef Marcel** (°Deinze, 22.04.1903) (gewettigd)

1.3.2. **Marcel Henri** (°/†Deinze, 9.03.1906)

1.3.3. **Germaine Bertha** (°Deinze, 19.09.1907)

Woonpl.: Ramstraat 23 en 25 (bij Julie Dhuyvetter)

Het gezin week uit naar de Verenigde Staten

1.4. **Celina** (°Deinze, 29.08.1888 - †Deinze, 2.12.1890)

1.5. **Gentiel** (°Deinze, 5.01.1891 - †Diksmuide, 10.11.1914) (wolwever - gesneuveld)

1.6. **Leontine** (°Deinze, 24.08.1893 - †Deinze, 24.10.1933) (fabriekwerkster)

x Deinze, 24.09.1919

Edmond Van Eechaute (°Petegem, 8.10.1894) (dagloner, fabriekwerker)

zn. v. **Gustaaf** en **Justine Maenhout**

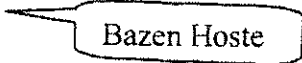
Kind:

1.6.1. **Yvonne Justine**

(°Deinze, 1.11.1921 - †Deinze, 14.5.1922)

[**E. Van Eechaute** huwde op 9.10.1935 met **Ludovica Tralbaut** (Petegem)]

2. **SOPHIE** x (Deinze, 10.01.1877)
 °Deinze, 8.05.1858
 †Deinze, 12.12.1939
 kantwerkster

Basiel HOSTE
 °Deinze, 22.10.1846
 †Deinze, 27.09.1910
 roeper vismijn,
 schoenmaker, nachtwaker

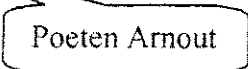
3. **REGINA** x (Deinze, 6.02.1878)
 °Deinze, 8.07.1860
 †Deinze, 21.05.1944

Emiel HOSTE
 °Deinze, 16.06.1851
 †Deinze, 27.09.1941
 zn. v. **Bernard en Angelica Coene**

4. **VIRGINIE** x (Deinze, 3.12.1884)

Hendrik TESSELY

5. **ADELE**
 °Deinze, 8.04.1865 - †Deinze, 15.03.1872

 Poeten Arnout

6. **ALFONS**
 °Deinze, 8.07.1867 - †Deinze, 28.05.1921
 Huisschilder - schildersbaas
 Woonplaats: (bij ouders) Ramstraat 5 - Deinze
 Ongehuwd

 zie
 Leo Rok

7. **MARIA CELINA** x (Deinze, 1710.1890)
 °Deinze, 17.10.1869
 dienstmeid

Karel Louis BOONE

8. **ADOLF**
 °Deinze, 29.11.1871 - werkmán - week uit naar Frankrijk (1897)

9. **MARIE LOUISE EMMA**
 °Deinze, 30.05.1873 – werkvrouw - week uit naar Frankrijk (1897)

In de zijstraten van de Markt liepen nog meer dergelijke figuren rond. De Ramstraat en de Schutterijstraat waren de bakermat voor Leo Rock, Fons Verstraete, Casse Maldeghem, den Dreivoet, Faks Padde... en noem maar op. Hun echte identiteit is echter niet altijd te achterhalen, nochtans bewijst de lokale naamgeving hoe inventief onze voorouders zijn geweest. Een van de nobele onbekenden is *Den Blauwbek* uit de Ramstraat. We laten de Julien De Keyser aan het woord.

• **DEN BLAUWBEK**

Den Blauwbek, da was een wijf die van Lotenhulle gekomen was en ze had altijd nen blauwen veurschoot aan en ze had ook nen hoop jongens. En omdat ze die blauwen veurschoot aan had in Deinze, was ze rap gedoopt. Ze heette den Blauwbek.

LOKAAL LEESVOER VOOR GENEALOGEN

1. Bijdragen uit Groot-Zulte

De *Bijdragen tot de geschiedenis en de folklore van Zulte* (1996-1997) zijn einde vorig jaar verschenen. De tweejaarlijkse uitgave van de *Geschied- en Heemkundige Kring* voor Zulte, Machelen en Olsene brengt naast historische bijdragen ook artikels voor genealogen. Onze V.V.F.-leden zijn hier actief.

We noteren:

Bevolking en grondbezit te Zulte in de 16de eeuw (**M. Vandeputte** en **L. Goeminne**);

Bevolkingsstructuur van Groot-Zulte (**M. Vandeputte**);

Oude bidprentjes in onze regio (**F. Willemijns**);

Als pionier naar Bergen op Zoom (**T. Vanhee**).

Inlichtingen:

Maurits Vandeputte – Leenstraat 38 – 9870 Zulte;

Luc Levrau – Bokstraat 39 – 9870 Zulte (Machelen).

2. De geschiedenis van Bachte

Ons V.V.F.-lid **Frans Neirinck** schreef naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van de parochie *De geschiedenis van de St.-Petrus-en-Paulusparochie te Bachte*. Daarin verzamelde hij onder meer tal van lijsten met genealogische gegevens over de inwoners van Bachte.

Inlichtingen: **F. Neirinck** – Schipdonkstraat 31 – 9800 Deinze-Bachte.

3. *Biografisch repertorium van de priesters van het bisdom Gent (1802-1997)*

Dit repertorium, uitgegeven door KADOC in een eindredactie van **Luc Schokkaert**, omvat een korte biografische beschrijving van meer dan 7.000 priesters van het bisdom Gent. Een uitgebreide index van plaatsnamen ontsluit dit werk.

Dit repertorium is een initiatief van de Geschiedkundige Vereniging *Het Land van Aalst* en het *Oost-Vlaams Verbond van de Kringen voor Geschiedenis*.

Inlichtingen: Bisdom Gent – Bisdomplein 1 – 9000 Gent.

4. Eigen publicaties.

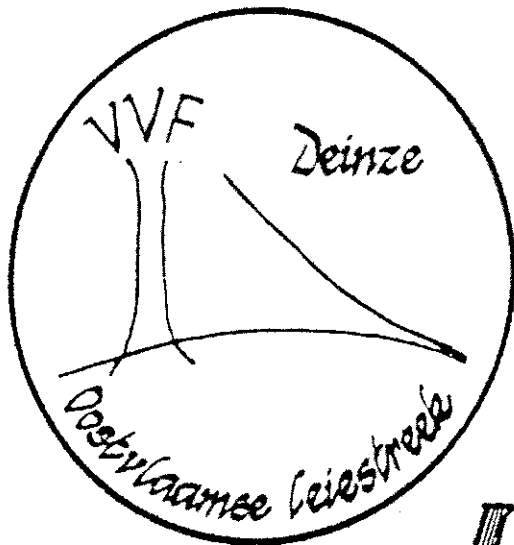
Onze afdeling zelf heeft aan het einde van vorig jaar twee publicaties laten verschijnen.

Guido Demuynck: *De staten van Goed van Nazareth*.

André Heyerick: *Inwoners van de Markt te Deinze. Vergelijkende studie volgens de bevolkingsregisters van 1856 tot 1960*.

Tony Vanhee

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Afd. Deinze

---

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in augustus)

Verantwoordelijke uitgever:

Uitgiftekantoor: Deinze 1

Tony Vanhee

6° jaargang nr. 2

Reigerslaan 2

APRIL 1998

9800 Deinze

Hoofdredacteur: Demuyne Guido, Pachtgoeddreef 17 9031 Drogen

Onze activiteiten:

Dinsdag 12 mei 1998 van 20 tot 22 uur in de Bovenzaal van de Bibliotheek, ingang Gentpoortstraat, Deinze, en dit in samenwerking met de Deinse Openbare Bibliotheek:

Vormingsavond: "Zoeken naar genealogische bestanden op het Internet".

Enkele kenners leren ons surfend zoeken naar voor onze hobby interessante informatie in binnen- en buitenland.

Een avond waarop we dankbaar gebruik maken van het vorig jaar in de bibliotheek geïnstalleerde materieel.

Activiteiten van de Kunst- en Geschiedkundige Kring van Deinze:

Op donderdag 7 mei 1998 vanaf 20 uur in het Museum van Deinze en de Leiestreek:

Voordracht: "Hoe rijk was arm Vlaanderen" door Prof. Chris VANDENBROEKE.

HET 33ste NATIONAAL CONGRES VAN DE VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE HEEFT DIT JAAR PLAATS IN DENDERMONDE OP 26 EN 27 APRIL.

THEMA: "LAND- EN KAARTBOEKEN ALS GENEALOGISCHE BRON"

(meer informatie over dit congres op blz. 231 van dit nummer).

PIONIERS EN KEURLINGEN

In het oud regime kregen de lokale bestuursverantwoordelijken van de kasselrij Kortrijk op tijd en stond vanwege hun *hoogpointers en vrijschepenen* het bevel om een aantal werklui ten dienste van de koning of de (bezettende) overheid te stellen. Deze opvorderingen droegen vaak een militair karakter.

Hoe passen die opeisingen in de leefgemeenschap van het oud regime? In vreedestijd bestond er weliswaar een **boerenwacht** die de streek tegen dieven en vagebonden diende te beschermen, maar in oorlogstijd veranderde de situatie grondig.

Bij een oorlogsverklaring of een inval organiseerden de legercommandanten een algemene mobilisatie. Op het platteland en in de kleine steden lieten ze alle **weerbare mannen** tussen 20 en 50 jaar (soms tussen 16 en 60 jaar) oproepen, zij vormden de lokale **plattelandsmilitie**.

Ondertussen ronselden beroepsofficieren in de grote steden **huurlingen** of betaalde vrijwilligers om in het reguliere leger dienst te nemen. Stelde de legerleiding echter vast dat het aantal vrijwilligers te gering was om de militaire campagne met enig succes te kunnen voeren, dan rekruteerde ze manschappen uit die lokale plattelandsmilities (ongeveer 10%). De alzo aangewezen mannen noemde men **keurlingen**. Men zocht naar kandidaten met enige militaire ervaring. Dat deze zich vroeger al eens geëngageerd hadden, betekende niet meteen dat ze stonden te popelen om opnieuw soldaat te spelen. Vandaar dat er bij hun aanwijzing wrijvingen ontstonden, omdat het aantal dorpelingen met dergelijke ervaring beperkt was.

Uit het overige deel van de plattelandsmilitie koos men de **pioniers**. Zij dienden in oorlogsomstandigheden taken uit te voeren, die de genie nu voor haar rekening zou nemen. De Duitse *Wehrmacht* kent in die zin nog het begrip *Pionier*.

De pioniers kregen opdrachten in zowel defensieve als offensieve acties en ze werden door vriend én vijand ingezet. De legeroverheid gebruikte hen onder meer voor:

- het herstellen van verdedigingswerken, het metselwerk van verschansingen;
- de bouw van fortificaties (in 1698 kwamen pioniers uit Harelbeke 40 dagen lang aan de versterking van Deinze werken);
- het uitdiepen van omwallingen;
- het opwerpen van verdedigingsbermen met graszoden; palissadering;
- de versterking van primitieve loopgraven met takkenbossen en rijswerk;
- het ondergraven van vestingmuren;
- het voorttrekken van boten met militaire lading.

Pioniers zien we ook bij de wegebouw aan het werk. Wegen hebben trouwens zowel een militair als een civiel nut. Verharde en goed onderhouden wegen lieten troepenverplaatsingen toe, ook in vochtige seizoenen. In 1725 vinden we een aantal Zultse en Waregemse pioniers aan het werk te Bellegem, bij de aanleg van de steenweg Kortrijk-Doornik.

Hoe wees men pioniers en keurlingen binnen een gemeente aan?

Naargelang van de noodzaak bepaalde de koning of de bezetter het contingent pioniers voor Vlaanderen. We mogen niet vergeten dat legercommandanten soms duizenden pioniers nodig hadden. Voor het beleg van Gent (1678) vorderden ze 7.000 man en voor dit van Menen (1706) 10.000 man op.

De provinciale Staten verdeelden het geëiste aantal manschappen over de kasselrijen, de kasselrijoverheid splitste op haar beurt het haar toegewezen aantal over de burgerlijke parochies en kleinere steden (Harelbeke, Tielt, Deinze). De verdeelsleutel was de zogenaamde *transport* van Vlaanderen. Deze vaste omslagtabel diende in oorsprong om de aan de graaf van Vlaanderen

toegestane *aiden en beden* (belastingen) op een billijke manier over de 17 kasselrijen en 30 steden van Vlaanderen te verdelen, op grond van hun economische draagkracht. Diezelfde verdeelsleutel hanteerde men ook bij de vraag naar pioniers.

Een voorbeeld. Het aantal aangeduide pioniers in september 1747 bedroeg voor:

Petegem-buiten	10	Gottem	10
Grammene	6	Machelen	14
Astene	10	Zeveren	4
Deinze-stad	6	Deinze-buiten	7
Wontergem	3	Zulte	6
Olsene	6		

In de burgerlijke parochies duiden de burgemeester en schepenen de lokale pioniers en keurlingen aan. Zelf kwamen de magistraten niet in aanmerking, noch de edelen, noch hun kinderen en knechten. De taak kwam op de schouders van de weerbare mannen (plattelandsmilitie) terecht. Met het begrip *weerbare mannen* moeten we hier voorzichtig omspringen, want we merken in de pionierslijsten ook de namen van weduwen op.

Als het aantal vrijwilligers voor een tijdelijke werkopdracht onvoldoende was, stonden burgemeester en schepenen voor een delicate zaak. De aanduiding gebeurde door het lot, men werkte met een beurtrol of de magistraten wezen de pioniers en keurlingen autoritair aan. Alle omstandigheden in acht genomen, waren er altijd spanningen en wrijvingen wegens al dan niet vermeende oneerlijke praktijken.

Vaak klaagden de weerspanningen over de nog niet uitbetaalde vergoedingen van vorige opdrachten. Het bevel "*uyt onse vergaderinge*" vermeldde naast het aantal voorziene werkdagen nochtans de verloning naar rato van een aantal stuivers per dag "*te rekenen van den dag van hun vertrek tot ende met de gonnen van hunne terugkomste op hunnen Prochie.*" Hoewel het brood theoretisch uit *Zyne Majesteits Magasinen* kwam en de commissarissen ter plaatse penningen voor het levensonderhoud mochten voorschieten, gaven de hoogpointers van de kasselrij Kortrijk hun pioniers de raad mee om zich toch maar van levensmiddelen te voorzien. Die konden op het werkterrein wel eens duurder zijn. De opgeëiste werklui of pioniers werden ook geacht hun eigen materiaal zoals een schop of een spade mee te nemen.

In theorie onderhield de burgerlijke overheid haar pioniers op eigen kosten, maar daarvoor diende ze vaak de nodige fondsen te lenen of de indirecte belastingen te verhogen. Het gebeurde dan ook dat de dorpelingen voor hun inzet heel laat of zelfs nooit werden vergoed.

De organiserende rol van de kasselrijoverheid nam toe. Vanaf het begin van de 18de eeuw creëerde ze brigades, voorzien van een kader. Onder leiding van een commandant, gesteund door ondercommandanten, brigadiers en korporaals trokken de brigades naar hun bestemming, waar de commissarissen hen aan het werk zetten. Deze eindbestemming lag niet altijd dicht bij de deur. In 1747 trokken ongeveer 600 pioniers uit de kasselrij Kortrijk te voet naar Bergen op Zoom. Ter plaatse hield men aanwezigheidslijsten of betaalstaten bij, die de genealoog van vandaag kan raadplegen.

Bronnen:

R.A.Kortrijk. Bruine Pakken 6146; 6316.

LIJKSCHOUWINGEN TE DEINZE TIJDENS DE 19e EEUW

In het Rijksarchief te Gent bevindt zich in het Fonds Deinze nr. 643 een bundeltje lijkschouwingen (66 in totaal). De oudste dateren van 1806, de recentste van 1859.

Reeds in het Ancien Régime werd bij verdacht of gewelddadig overlijden door de schepenen van de stad of heerlijkheid aan een licentiaat in de medicijnen of chirurgijn de opdracht gegeven een schouwing te doen van "het doodt lichaam" van het slachtoffer. Deze schouwingen vinden we terug in de registers van "wettelijke passeringen" (zie ons artikel in vorige Leistam, pagina 217).

Vanaf de Franse Periode is het de Procureur des Konings (oorspronkelijk de Keizerlijke Procureur) die de opdracht tot onderzoek geeft. Artikel 44 van het Strafwetboek bepaalt immers dat wanneer een gewelddadige dood zich voordoet, of een overlijden waarvan de oorzaak onbekend is of verdacht lijkt, de procureur zich laat vergezellen door één of twee gezondheidsofficieren die hem rapport uitbrengen omtrent de oorzaak van het overlijden en de staat van het lijk. Ook het Burgerlijk Wetboek bevat gelijkaardige bepalingen. Artikel 81 van deze "code civil" bepaalt dat wanneer er aanwijzingen van een gewelddadige dood zijn of andere omstandigheden die zulks laten vermoeden, de teraardebestelling slechts mag geschieden nadat een officier van politie, bijgestaan door een doctor in de geneeskunde of de heelkunde een proces-verbaal heeft opgemaakt van de staat van het lijk en van de daarop betrekking hebbende omstandigheden, alsook van de inlichtingen die hij heeft kunnen inwinnen omtrent de voornamen, de naam, de leeftijd, het beroep, de geboortedatum en de woonplaats van de overledene. In Deinze was het in de onderzochte periode steeds de vrederechter, die ook als politierechter en officier van gerechtelijke politie optrad, die het initiatief tot onderzoek nam.

In welke gevallen werd overgegaan tot lijkschouwing en autopsie?

Vooreerst zijn er de talrijke verdrinkingsdoden, 38 in totaal. Slechts in enkele gevallen kan afgeleid worden of het om een ongeval, een zelfmoord of een misdaad gaat. De meeste slachtoffers dreven in de Leie en werden door toevallige passanten op het droge getrokken. Enkelen verdronken in de Kaandel, het Schipdonkkanaal, kleine beken en zelfs in een kuip. Van de echtgenote van Joannes Albertus BAELDE, heelmester van Olsene, op 26 januari 1824 verdronken teruggevonden in de Leie, vernemen we dat haar man op 15 december 1823 's avonds zijn woning had verlaten "zeggende ik ga mij versmooren". De 9 overige bekende zelfmoorden situeren zich eigenaardig genoeg allemaal in de periode na 1840: Louis Joseph DE CODT, ontvanger van Registratie en Domeinen, benam zich in 1840 het leven met een schot in de mond; de acht anderen pleegden zelfmoord door ophanging.

Kwamen dodelijke ongevallen vooral voor door verdrinking, ook andere waren even tragisch: in 1809 verongelukt Jean Pierre MEYS bij het schoonmaken van zijn wapen; in 1818 wordt Joseph SIMOENS uit Tielt verpletterd door een voorbijrijdende kar; in 1825 krijgt dienstbode Francis MOENTJENS een dodelijke stamp van een paard en in 1832 maakt een slag van een molenwiek een einde aan het jonge leven van de vierjarige molenaarsdochter Rosalia GOETHALS.

Tijdens zeven onderzoeken wordt als doodsoorzaak uitputting en/of bevriezing vermeld. Het gaat hier meestal om zwervers, soms jonge kinderen, die van ondervoeding en koude omkwamen.

Om alle twijfel uit te sluiten werd in een aantal minder vanzelfsprekende gevallen ook een lijkschouwing bevolen: Pierre DE BACKERE en Benoît GELLYNCK stierven respectievelijk in 1815 en 1835 aan een beroerte, de 5 maanden oude Karel Lodewijk VAN LERBERGHE in 1830 van mazelen!

Er dient nog opgemerkt dat deze lijkschouwingen bijzonder interessant zijn omdat de corresponderende overlijdensakten in de Burgerlijke Stand de doodsoorzaak niet vermelden.

Hieronder een overzicht van de onderzochte documenten. De vooraan genoteerde data zijn deze van de akten.

Om hun namen niet telkens te moeten herhalen geven we vooreerst een opsomming van de vermelde vrederechters, artsen, politiefunctionarissen en notabelen die bij het opstellen van de processen-verbaal en de lijkschouwingen betrokken waren. Telkens wordt de periode vermeld tijdens dewelke we ze in de documenten tegenkwamen.

Vrederechters en plaatsvervangende vrederechters:

Philippus-Jacobus (Jacques) DESPREZ (1806-1822), + Deinze 9/4/1823, 70 jaar oud,

° Diksmuide, zoon van Jacobus en van Marie Antonia STEVENS, weduwnaar van Isabelle Marie WOETS, in zijn huis nr. 259 in de Kortrijkstraat;

Karel Antone Casimir (Charles) REYNIAC (1824-1830), + Deinze 13/6/1832, 58 jaar oud.

° Brugge, zoon van Guillielmus Casimirus en van Marie Therese DE MOLO, in zijn huis nr. 305 in de Kortrijkstraat;

Ferdinand Emmanuel VANDER PIETE (1832-1837), + Deinze 4/10/1838, 59 jaar oud,

° Deinze, zoon van Francies Ferdinand en van Isabella Jacoba DHONDT, weduwnaar van Joanna Antonia DE SMEDT en man van Marie DE SMET, in zijn huis nr. 362, wijk C;

Emanuel Felix VAN WONTERGHEM (1839-1844), + Deinze 2/7/1854, 82 jaar oud,

grondeigenaar en plaatsvervangend vrederechter, ° Deinze, zoon van Ferdinand en van Joanna Theresia VANDER PIETE, weduwnaar van Rosalia Joanna VAN AUTREVE;

Victor Eugène BOUVY (1849) + Deinze 29/5/1867, 71 jaar, 2 maanden en 5 dagen oud,

° Ename, zoon van Baudewijn en van Maria Judoca CAUS, man van Antonia Theresia SMEULDERS, in zijn huis nr. 12 Tolpoortstraat, wijk B;

Gezondheidsofficieren:

Jean Baptiste LANGLOIS (chirurgijn (= heelmester)) (1806-1812);

Joseph BRUSSEEL (chirurgijn) (1806-1811);

? DE VYLDER (van Machelen) (chirurgijn) (1809);

Pierre BODDAERT (chirurgijn) (1815-1854);

Jahannes VERKEST (geneesheer) (1815-1830);

Constant DEBEIL (geneesheer) (1830-1847);

Victor Eugène BOUVY (geneesheer) (1832-1835);

Remi Séverin COPPEZ (geneesheer) (1839-1858).

Politiefunctionarissen:

Bernard VANDE KEERE (politiecommissaris) (1806-1815);

? COCHON (rijkswachterbrigadier Deinze) (1806);

Jean Francois BOGAERT (veldwachter-later politieofficier) (1812-1824);

Joseph TESSELY (veldwachter) (1818);

Jan Baptiste DELCROIX (politiecommissaris) (1818-1830);

Antoine VAN DORPE (politieofficier) (1834-1837);

Pierre Francois DE BRUYNE (politieagent) (1835-1837);

Schepenen en andere notabelen:

Ferdinand VANDER PIETE (schepen) (1818);

Charles GOEMINNE (stadssecretaris) (1818-1832)

Francois VANDER PIETE (burgemeester) (1834)

Louis Joseph VERHULST (schepen) (1834-1835)

Jean Baptiste PROVOST (schepen) (1837-1844)

Jean Baptiste WILLE (stadssecretaris) (1839)

? VANDEN POEL (1847).

1. 27/9/1806: slachtoffer: Onbekend, man, circa 50 jaar oud, 5 voet, 4 duim groot, "cheveux chatain mêlé de gris coupé à la Titus, vêtu d'un colet ou cravatte de mousseline rouge avec des taches jaunes, des souliers bas de fillet blanc, veste et culotte de velour de coton couleur de bouteille, une houpelande ou surtout de quoting brun, les mains attaché ensemble par le moyen d'une ceinture de cuir"
vindplaats: Oostmeers, aan de oever van de Leie, lag drijvend in het water, gevonden door enkele schaapherders
oorzaak overlijden: verdrinking
opmerkingen: overlijden geregistreerd in Burgerlijke Stand Deinze op 3/10/1806 (slachtoffer blijft onbekend).
2. 20/11/1806: slachtoffer: Gerard CLAYS, bedelaar ("mandiant"), wonende Petegem, 60 jaar oud
vindplaats: "dans la grange du domicile du sieur Jean Baptiste VANDE GENACHTE meunier au moulin Vraukensmolen nr. 56 hameau Deynse cauter"
oorzaak: "suffoqué d'une hydropisie (waterzucht) et par la grande misère"
opmerkingen: overlijden geregistreerd te Deinze op 20/11/1806 "veuf de Marie CLAEYSSENS".
3. 19/10/1807: slachtoffer: Bernard VANDER MEERSCH zoon van Charles, landbouwer in Deinze-buiten, 30 jaar oud wonende bij zijn broer Pierre
vindplaats: op 18/10/1807 om 7 uur 's avonds gevonden door Francois DE SLOOVERE, drijvend in de Leie, eruitgehaald en gelegd in een wei dicht bij de hoeve en gronden gebruikt door Jaques EGGERMONT in Deinze
oorzaak: verdrinking
opmerkingen: overlijden geregistreerd te Deinze op 20/10/1807; hierin staat vermeld als plaats overlijden: "en la maison n° 57 section Deynse Cauter".
4. 13/05/1809: slachtoffer: Pierre DE CONINCK zoon van Jean Baptiste en Isabeau Clare VANDE MEULEBROUCK, 11 jaar oud ° Lauwe
vindplaats: drijvend in de Leie, eruitgehaald en gelegd in een weide eigendom van Mevr. Wed. VANDER STRAETEN
oorzaak: verdrinking
opmerkingen: overlijden geregistreerd te Deinze op 17/5/1809, met als vindplaats: "près le pont tournant sur la rivière la Lys en cette ville".
5. 22/05/1809: slachtoffer: Julie DE RIDDERE dochter van Augustin en Catharina DE RYNCK, 1 maand en 21 dagen oud ° Deinze
vindplaats: in de woning van haar vader "dans un cercueil (doodkist) le quel avons fait ouvrir"
oorzaak: onbekend ("étoit trepassé par un mort subite")
opmerkingen: overlijden geregistreerd te Deinze op 21/5/1809, met als plaats van overlijden: "en la maison de son père n° 146 sur la marché en cette ville".
6. 21/10/1809: slachtoffer: Jean Pierre MEYS zoon van Emanuel, 51 jaar oud, ° Gent, meester hoedenmaker, echtgenoot van Thérèse VAN HAUTE
vindplaats: in zijn woning in de eetplaats dicht bij de kachel
oorzaak: ongeval met schietwapen
opmerkingen: op aangifte van Albert VERLEYE, dagloner werkzaam bij het slachtoffer; broer Charles Joseph MEYS woont in hetzelfde huis; overlijden geregistreerd te Deinze op 21/10/1809, met als plaats van overlijden: "en la maison n° 45 sur le marché".

7. 16/08/1810: slachtoffer: Francois VAN DORPE zoon van Francois en Marie VERVENNE ° Meulebeke
vindplaats: in het huis van bewaring "maison de Dépot" van Deinze
oorzaak: van uitputting "qu'il étoit extenué"
opmerkingen: identificatie door zijn broer Jan VAN DORPE landbouwer in Pittem en schoonbroer Bernard CIJS x Rosa VAN DORPE landbouwer in Meulebeke; overlijden geregistreerd te Deinze op 18/8/1810, met als plaats van overlijden "en la maison de Dépot n° 220 Rue de Gand", op aangifte van Joseph TESSELY, 49 jaar, "garde champetre et conciergiste de la maison de Dépot en cette ville" en Jean Francois BOGAERT, 51 jaar, veldwachter.
8. 31/12/1810: slachtoffer: Jaeques BUYSE zoon van Jean Baptiste en Marie Françoise DE ROOSE , 29 jaar ° Aarsele wonende Tielt
vindplaats: om 9 uur 's morgens "dans la ruisseau nommé de steendam pas loin du pont du même nom derriere la maison de sieur Gerard DE SMET. aubergiste à Deynse extra muros"
oorzaak: verdrinking
opmerkingen: identificatie door Jean DE ROO oom van de overledene in Zeveren; overlijden geregistreerd te Deinze op 31/12/1810, hierbij wordt nog vermeld: "domicilié de droit en la ville de thielt...cannonier dans la 8 ieme Regiment 3 ieme Compagnie d' Artillerie Imperiale à pied".
9. 06/01/1811: slachtoffer: Jean ELBERS zoon van Wert en Gisbere VILEMSEN ° 27/3/1789 in Moyland "arrondissement de Cleves departement de la roer"
vindplaats: in het huis van bewaring te Deinze
oorzaak: doodgevroren "mais que par la rigueur de la saison il était engellé suite inévitable de sa mort"
opmerkingen: de overlijdensakte draagt als datum ook 6/1/1811 maar de registratie kan toen nog niet gebeurd zijn gezien een brief gedateerd 7/1/1811 van de " maréchal de logis NOGUET de la gendarmerie de la résidence de gand" de identiteit van het slachtoffer kenbaar maakt.
10. 24/04/1811: slachtoffer: Joseph VAN LANGENHOVE zoon van Jean en Jossyne LANDSHEERE 70 jaar oud, landbouwer in Grammene
vindplaats: in de woning van Jaeques STAES dagloner in Deinze
oorzaak: gestorven van uitputting
opmerkingen: overlijden enkel geregistreerd in Burgerlijke Stand Grammene.
11. 26/10/1811: slachtoffer: ? "on suppose être une personne demeurant à Courtray, faiseur de chaises de profession, sans pouvoir dénoter son nom, prénom et affillage, agé d'environ cinquante ans..."
vindplaats: in de schuur van Albert (sic) MARTENS (Deinze-buiten) in de nacht van 25/10 op 26/10
oorzaak: gestorven van uitputting.
opmerking: overlijden geregistreerd op 26/10/1811 met als aangever Norbert (sic) MARTENS, 38 jaar oud, die meldt dat het slachtoffer is overleden in zijn schuur, wijk Schave.

(wordt vervolgd)

Guido Demuyneck

Zaterdag 25 april 1998

- 13.00 u. **Verwelcoming van de congressisten**, in Cultuurcentrum Belgica, Kerkstraat 24, 9200 Dendermonde en overhandiging van de congresmap.
- 14.00 u. **Begroeting van de congressisten** door de heer Valère ARICKX, Nationaal Voorzitter V.V.F., de heer Carlos Aelvoet, Gouwvoorzitter Oost-Vlaanderen en Dr. Jur. Jozef Dauwe, Erevoorzitter V.V.F.-Dendermonde.
- 14.15 u. **Panelgesprek : "GENEALOGIE VANDAAG... HOE EN WAT MORGEN?"**. Moderator : Dr. Med. René De Clercq en paneleden : de heer J. De Visscher - moralist & docent Sint-Lucas Gent; Dr. Jur. Jozef Dauwe - Jurist; de heer Karel Velle - Archivaris Rijksarchief Beveren; Ir. Pieter Doncke - Informaticus & voorzitter Genealogie & Computer. Mogelijkheid tot vraagstelling.
Het panel gaat dieper in op maatschappelijke en technisch wetenschappelijke evoluties en het mogelijk impact op genealogisch bronnenonderzoek.
Een aanrader !
- 15.45 u. **Toeristische rondleiding** in Dendermonde met geleid bezoek aan de O.L.V.-kerk, het Begijnhof en de **tentoonstelling "Dendermondse Land- en Kaartboeken"** in het Museum voor Volkskunde, Begijnhof 25.
- 18.00 u. **Ontvangst door Burgemeester en Schepenen** in de Aula van het stadhuis. Overhandiging van de stamreeks "De Batselier" aan de heer Norbert De Batselier, Burgemeester en Voorzitter van het Vlaams Parlement. **Receptie** met Dendermondse specialiteiten.
- 19.00 u. **Banket** in "Gasthof Het Vaderland", Grote Markt 16, Dendermonde
Prijs per persoon : 1.375, Bef.

Informatie : Mevrouw Noëlla Deweirtdt, Donckstraat 100,
9200 Dendermonde.

Zondag 26 april 1998

- 09.00 u. **Ontvangst** van de congressisten en overhandiging van de congresmap in Cultuurcentrum Belgica, Kerkstraat 24, 9200 Dendermonde. Mogelijkheid tot bezoek aan de genealogische boekenbeurs en computerstands in het Stadhuis.
- 10.00 u. **Welkomstwoord** door de heer Valère Arickx, Nationaal voorzitter, en door de heer René Van Assche, erevoorzitter V.V.F.-Afdeling Dendermonde.
- 10.05 u. **Referaat I : "Goederenregisters, Ommeloopers, Terriers en Landboeken" : ontstaan, belang en evolutie**. Geïllustreerde voordracht door dr. Hist. Eric Thoen, Rijksuniversiteit Gent.
- 11.00 u. Voorstelling van de heruitgave van het boek **"De stad en heerlijkheid van Dendermonde - Alfons De Vlamincq 1864-1874"** door uitgeverij Familia et Patria.
- 11.15 u. **Gelegenheid tot bezoek aan de genealogische boekenbeurs, computer- en infostands in het Stadhuis of aan de tentoonstelling "Dendermondse Land- en Kaartboeken"** in het Museum voor Volkskunde, Begijnhof 25.
- 12.00 u. Lunch in het Vrij Technisch Instituut, Emiel Van Winckellaan 6. Tussen 12.00 en 13.00 u. kan men hier doorlopend terecht voor een uitgebreid **koud buffet**. Deelnemingsprijs (incl. één drank + koffie) = 500,- BEF/ persoon.
- 14.00 u. **Referaat II : "Genealogische informatie uit Stadszichten, Kaarten en Landboeken"**. Geïllustreerde voordracht door Dr. Gabriël Vuylsteke, voorzitter V.V.F.-Afdeling Kortrijk.
- 15.00 u. Pauze
- 15.30 u. Plechtige prijsuitreiking aan de winnaars van de scholenwedstrijd **"Ik maak mijn kwartierstaat"**.
- 15.45 u. **Referaat III : "Cartografie vandaag"**. Voordracht door de heer Jan Beyen, Licentiaat geografie en diensthoofd cartografie aan het Nationaal Geografisch Instituut (N.G.I.) te Brussel.
- 17.00 u. **Groet aan de zusterverenigingen (S.C.G.D. O.G.H.B.)**, slottoespraak door de heer Valère Arickx, Nationaal voorzitter en aankondiging van het Nationaal Congres 1999. Bedanking aan de sponsors, medewerkers en aanwezigen door Ben Waterschool, voorzitter V.V.F.-Dendermonde.
- 17.30 u. Einde van het 33ste Nationaal Congres.

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE

33ste Nationaal Congres

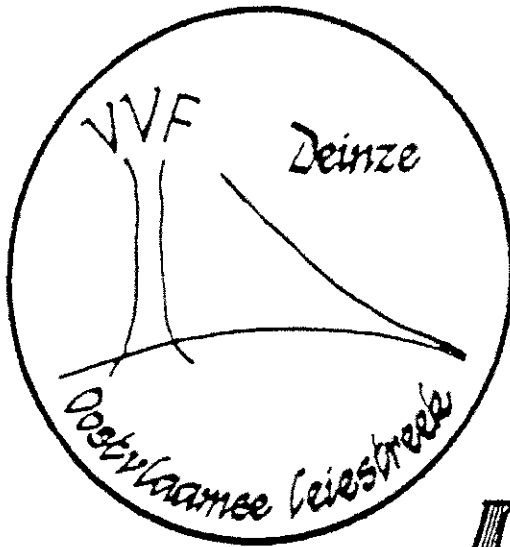
25 - 26 april 1998.

DENDERMONDE

Cultuurcentrum "Belgica", Kerkstraat 24
Stadhuis, Grote Markt

LAND- EN KAARTBOEKEN ALS GENEALOGISCHE BRON.

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Afd. Deinze

---

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in augustus)

Verantwoordelijke uitgever:

Uitgiftekantoor: Deinze 1

Tony Vanhee

6° jaargang nr. 3

Reigerslaan 2

JUNI 1998

9800 Deinze

Hoofdredacteur: Demuyneck Guido, Pachtgoeddreef 17 9031 Drongen

Onze activiteiten:

Dinsdag 22 september 1998 van 20 tot 22 uur in de benedenzaal van de Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:
Voordracht: "Echt geld en rekengeld" door Aimé HAECK.

In het Ancien Régime, de periode voor 1800, maakte men onderscheid tussen rekenmunten en klinkende munt. Met de laatste, goud- en zilverstukken en koperen munten betaalde men; met rekenmunten, de naam zegt het zelf, rekende men. In de documenten van die tijd vinden we enkel berekeningen in rekenmunten terug. Maar de mensen uit die tijd wisten perfect hoeveel munten ze moesten neertellen voor 1 pond groten, voor 1 gulden...

Dinsdagen 6, 13, 20 en 27 oktober 1998 van 18u30 tot 19u30 in de bovenzaal (1ste verd.) van de bibliotheek, ingang Gentpoortstraat, Deinze:
"Internet en genealogie" onder begeleiding van Claude GEKIERE.

Iedere ingeschrevene kan onder persoonlijke begeleiding opzoekingen doen omtrent zijn/haar belangstelling gedurende een half uur (kostprijs 25 fr.)
Telefonische afspraak voor inschrijving op het nummer 09/386 69 26 (Claude Gekiere, Herfstlaan 59, 9800 Deinze) vanaf 25 september 1998 (enkel op werkdagen) tussen 20 u en 21 u is noodzakelijk.

Dinsdag 17 november 1998 van 20 tot 22 uur in de benedenzaal van de bibliotheek, ingang Markt, Deinze:
Voordracht: "Leefgewoonten van onze ouders en voorouders" door D. DE BOECK

WERELDOORLOG I: 04.08.1914 - 11.11.1918

Op 11 november 1998 zal het precies 80 jaar geleden zijn dat Duitsland de wapenstilstand ondertekende te Rethondes in het bos van Compiègne (Fr.).

De loopgravenoorlog had 4 jaar geduurd en sommige soldaten 5 jaar onder de wapens gehouden. Het Belgisch leger had een zware tol betaald aan mensenlevens, maar ook de burgerbevolking had zwaar geleden. Er waren duizenden burgerlijke slachtoffers en de materiële schade was niet te schatten.

De aanleiding tot het uitbreken van de eerste wereldoorlog op 4 augustus 1914 kan eigenlijk teruggevoerd worden tot de Frans-Pruisische oorlog van 1870-1871.

Duitsland kende na die oorlog een snellere economische ontwikkeling dan de andere Europese landen en wekte afgunst op bij de buurlanden.

Door zijn slechte betrekkingen met Rusland zocht Duitsland naar een bondgenootschap met Oostenrijk-Hongarije.

De annexatie van Bosnië en Hercegovina door Oostenrijk in 1908 en de daaropvolgende strijd met dat land zorgden voor een explosieve toestand in dat gebied.

De Duitse keizer Willem II streefde naar militaire en industriële macht.

Frankrijk was er op uit om de nederlaag van 1870-1871 tegen Duitsland te wreken en Elzas-Lotharingen terug te krijgen. Het zocht toenadering tot tsaristisch Rusland.

Rusland lonkte ook naar de Balkanstaten en kon het bondgenootschap met Frankrijk gebruiken als tegengewicht voor de Oostenrijks-Duitse alliantie.

De wedijver tussen de Engelse Royal Navy-vloot en de sterk opkomende Duitse vloot maakte van Groot-Brittannië een tegenstander van Duitsland.

Groot-Brittannië zocht op zijn beurt toenadering tot de Frans-Russische alliantie.

De grote Europese landen waren dus tegen 1914 verdeeld in twee allianties; Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland stonden tegenover Duitsland, Oostenrijk en Hongarije.

De toenmalige politieke leiders van Duitsland, maar ook die van andere Europese landen gaven er de voorkeur aan hun geschillen met militair geweld op te lossen in plaats van de weg van de diplomatie te bewandelen.

De moord te Sarajevo op aartshertog Frans Ferdinand en zijn echtgenote op 28 juni 1914 was de vonk die het kruitvat deed ontbranden.

Oostenrijk-Hongarije verklaarde op 28 juli de oorlog aan Servië na zich verzekerd te hebben van de onvoorwaardelijke steun van Duitsland. Twee dagen later kondigde tsaar Nicolaas II in Rusland de algemene mobilisatie af, dit ter ondersteuning van de Serviërs.

Een Duits ultimatum aan Rusland om de mobilisatie stop te zetten mislukte en op 1 augustus verklaarde Duitsland de oorlog aan Rusland.

Onmiddellijk daarop mobiliseerde Frankrijk zijn dienstplichtigen.

België verklaarde in het conflict neutraal te willen blijven maar op 2 augustus legde Duitsland een diplomatieke nota voor waarin het voor zijn leger vrije doorgang eiste om over ons grondgebied Frankrijk binnen te trekken.

Dit ultimatum werd door Koning Albert en de regering verworpen maar Willem II liet weten dat België op 4 augustus een Duitse aanval mocht verwachten.

Op 3 augustus had Duitsland aan Frankrijk de oorlog verklaard en de Duitse troepen vielen inderdaad op 4 augustus over het Land van Herve België binnen.

België had in 1913 de dienstplicht ingevoerd en kon in theorie een leger van 340.000 man op de been brengen.

Op 29 juli 1914 werden de klassen 1910-1911 en 1912 opgeroepen. Op 31 juli besloot de Ministerraad tot mobilisatie van de klassen 1901 tot en met 1909.

Op 4 augustus was het de beurt aan de klassen 1899 en 1900.

De getalsterkte van het veldleger kon op 188.000 man gebracht worden, terwijl de forten Antwerpen, Luik en Namen 88.000 man opstelden.

Duitsland had in vreedstijd een leger van 840.000 man, dat het bij het begin van de oorlog snel kon uitbreiden tot ruim 4.000.000 geoefende soldaten.

Het Britse leger kon amper 700.000 man oproepen, terwijl Frankrijk ongeveer 3.680.000 manschappen op de been kon brengen.

Op 6 augustus trok het Duitse leger naar Luik op , ondervond daar de weerstand van dappere maar slecht geoefende Belgen en nam op 16 augustus de laatste forten in .

Een nieuwe verdedigingslijn werd op de Gete gemaakt tussen Tienen en Perwez, waar de Duitsers op 12 augustus met grote verliezen teruggeslagen werden.

Het Belgisch leger kon echter niet blijven weerstaan aan de grote druk en moest zich na de veldslagen bij Sint-Margriete-Houtem en Aarschot op 18 augustus terugplooiën op de fortenlinie rond Antwerpen.

Onmiddellijk trokken de Duitse troepen ook op naar de vestigingen Namur-Dinant om daar de Belgisch-Franse verdediging te verslaan.

Op 20 augustus valt Brussel. Namen-Andenne valt op 25 augustus, terwijl hevige gevechten plaatsvonden aan de Frans-Duitse grens met het tweede Franse leger.

Op 28 september was de vijand ten noorden van Mechelen en een aanval op Antwerpen kreeg gestalte. De stad Antwerpen viel op 9 oktober in handen van de Duitsers.

De Belgische verdediging van Antwerpen was zwak en de toegezegde Engelse hulp kwam te laat. Het grootste deel van de Belgische veldtroepen kon zich terugtrekken naar het Westen omdat de Duitsers Antwerpen niet volledig omsingeld hadden.

Een deel van de veldtroepen (33.000 man) kon zich, nadat de weg naar het Westen afgesneden was, terugtrekken naar Nederland en aldus aan krijgsgevangenschap ontsnappen.

Zij werden verzameld in kampen te Harderwijk, Amersfoort en Zeist en er tewerkgesteld tot op het einde van de oorlog. Enkele honderden stierven er door ziekte (de Spaanse griep) o.a. de Meigemenaar **Emile ROSSE**. Hij was soldaat 2e klas van de lichte 1908 bij de "Artillerie de Côte" en woonde in de Kerkstraat 38 te Meigem bij zijn ouders Camiel ROSSE en Marie Clemence DERDIJN, landbouwers. Hij verbleef drie maanden aan het front en 49 maanden in Nederland. Op 16 november 1918 overleed hij de Harderwijk. Zijn wettige erfgenamen eisten later de begiftiging van 300 frank op die de Belgische Staat aan alle oudstrijders per 1 juni 1919 had toegestaan.

Soldaat **Albert WILLEMS** van klasse 1913 die tot de Antwerpse vestingsartillerie behoorde was ook geïnterneerd en overleed te Amersfoort op 7 augustus 1917. Hij was de ongehuwde zoon van Vital WILLEMS en Maria Elodia BRUNEEL, landbouwers in de Karrewegstraat te Petegem. Zijn overlijdensakte werd pas in 1926 in de registers van de Burgerlijke Stand van Petegem ingeschreven.

Tijdens de eerste oorlogsdagen, bij de gevechten aan de Gete en de verdediging van de Antwerpse fortengordel zijn reeds een aantal Groot-Deinzenaren gesneuveld:

ASTENE:

- **LANCKSWEEERT Aloys J.:** °28/05/1888 te Astene
+ 17/09/1914 te Bornem

21ste Regiment Voetvolk - 5de afdeling - Stamnummer 55784;

BACHTE-MARIA-LEERNE:

- **VERTRIEST Leonce L.:** ° 26/08/1887 te Astene
werkmán + 12/09/1914 te Haacht

11e Linie Regiment - stamnummer 59900

Dit regiment verloor bij de gevechten te Haacht 55 manschappen;

SINT-MARTENS-LEERNE:

- **BYN Jules August:** ° 28/07/1889 te Bachte-Maria-Leerne
+ 12/09/1914 te Epegem
2e Regiment Jagers te Voet - Stamnummer 5077
16e Brigade Mixte - Dit regiment kende zware verliezen te Epegem;

DEINZE:

- **SYOEN Jozef M. A.:** ° 31/10/1884 te Langemark
+ 18/08/1914 te Neerlinter
Wachtmeester Rijkswacht - Stamnummer 12947;
- **DE CLERCQ Jozef E.:** ° 12/07/1877 te Poesele
+ 22/08/1914 te Loyers (ten oosten van Namen)
1e Regiment Jagers te Voet - Stamnummer 20787;
deze eenheid was gekazerneerd te Namen;
- **VAN DE MOORTELE Gustaaf J.:** ° 30/11/1892 te Deinze
bretelwever + 25/08/1914 te Remicourt
1e Regiment Jagers te Paard - Stamnummer 18090
Hij werd te Deinze begraven;
- **DE WAELE Camiel C.:** ° 13/02/1893 te Deinze
bakkergast + 26/08/1914 te Hever
Er is te Deinze geen overlijdensakte geregistreerd;
in het bevolkingsregister 1910/1920 noteerde men als plaats van overlijden "Hever -
Schiplaken" (gehucht), gemeente nabij Haacht;
- **DE WINTER Valere C.:** ° 09/03/1892 te Deinze
+ 27/08/1914 te Epegem
3e Regiment Jagers te voet - 16e Brigade Mixte - Stamnummer 51040;
- **VAN NIEUWENHUYSE Charles L.:** ° 25/02/1889 te Machelen
+ 12/09/1914 te Wespelaar
28e Linieregiment - Stamnummer 56996;
- **VERHAEST Alfons J.:** ° 09/01/1890 te Kortrijk
rijtuigmaker + 27/09/1914 te Zernst
2e Linieregiment - 2e Brigade Mixte - Stamnummer 57545
Hij was de broer van Arthur en Etienne VERHAEST. Zij bouwden samen paardenkoetsen
en maakten koetswerken in opdracht van de Antwerpse firma Minerva automobielfabriek
op de hoek van de Marktstraat met de Brielstraat.
- **GEVAERT René D.:** ° 25/10/1893 te Deinze
+ 29/09/1914 te Kontich
2e Linieregiment - Stamnummer 58768
Hij werd op 25/09/1921 te Deinze begraven.

(wordt vervolgd)

Romain De Bouver

LIJKSCHOUWINGEN TE DEINZE TIJDENS DE 19e EEUW

(vervolg van Leiestam 98/2, pagina 227-230)

12. 01/11/1811: slachtoffer: Benoit DE POORTERE, 53 jaar oud, landbouwer in Kruishoutem
vindplaats: in de Leie, eruitgehaald en gelegd op de weide genoemd Kalkhof, eigendom van de weduwe VANDER STRAETEN
oorzaak: verdrinking
opmerkingen: identiteit bekomen op getuigenis van Augustin JOOSSENS, leerlooier in Deinze; overlijden geregistreerd op 1/11/1811 als Benoit DE POORTER, zoon van Jean en van Petronelle DE KETELE, weduwnaar van Petronelle VINDEVOGEL.
13. 13/01/1812: slachtoffer: Eugène Taelman, ° Zwijnaarde, 60 jaar oud, dagloner, "demeurant en la commune de Bachte et presentemens sans domicile..."
vindplaats: "sur la rue ver avis le couvent ci devant nommé Blaise en la ville de Deynse" en vandaar overgebracht naar de woning van Amand JANSSENS "cabaretier" in Deinze
oorzaak: gestorven van uitputting
opmerking: de overlijdensakte van 14/1/1812 vermeldt slechts dat hij overleden is "en la maison n° 211 rue du Couvent".
14. 03/06/1815: slachtoffer: Josse VAN DIERDONCK zoon van Pierre en Anne Marie DHONT, ° Deinze, circa 50 jaar oud, dagloner "sans domicile réele mais habitant depuis quelques semaines cette ville de Deynse"
vindplaats: in de Leie, eruitgehaald en gelegd op de "prairie appartenant à monsieur Antoine VAN QUICKENBORNE située à Deynse section Oostmeersch derriere la maison de monsieur Pierre DELEAY..."
oorzaak: verdrinking
opmerkingen: gevonden door Philippe DANNEELS, landbouwer in Bachte.
15. 30/09/1815: slachtoffer: Pierre DE BACKERE zoon van Guillaume, 62 jaar, ° Deinze
vindplaats: "a la porte de Bruges en cette ville nommé La Basse Lys"
oorzaak: gestorven van een beroerte
opmerkingen: de overlijdensakte van dezelfde datum vermeldt nog dat hij weduwnaar was van Marie Therese VAN RECHEM en zijn moeder Livine DE BACKER zou genoemd hebben.
16. 23/03/1818: slachtoffer: Seraphine MOERMAN dochter van Jean Baptiste en van Scholastique KETELS, 24 jaar oud, ° Deinze
vindplaats: "au bord d'une petite riviere nommé Le Candele"
oorzaak: verdrinking.
17. 26/04/1818: slachtoffer: onbekende pasgeborene, reeds enkele dagen dood
vindplaats: in de Leie "près du pont de la même ville"
oorzaak: verdrinking.
18. 25/07/1818: slachtoffer: Augustin VAN AUTREVE zoon van Livin en Jeanne Catharine VAN HEUVERSWYN, 17 jaar oud, ° Petegem, dagloner
vindplaats: in de Leie, eruitgehaald en gelegd op een weide eigendom van de heer VAN QUICKENBORNE, eigenaar in Gent
oorzaak: verdrinking
opmerkingen: overlijdensakte van dezelfde datum vermeldt dat hij woont in Petegem; deze akte vermeldt als leeftijd: 18 jaar.

19. 26/07/1818: slachtoffer: Dominique VAN WASSENHOVE zoon van Martin, 19 jaar oud, geboren en wonende in Zeveren
vindplaats: "un ruisseau nommé Le vieux Caendele a Deynse dehors"
oorzaak: verdrinking
opmerkingen: de overlijdensakte van dezelfde datum vermeldt als moeder: Reine VANDE VOORDE; wat de vindplaats betreft staat er: "a été trouvé décédé sur la prairie occupée par Jean VERSTRAETEN site en cette ville section dit Clepkauter".
20. 11/09/1818: slachtoffer: Joseph SIMOENS zoon van Pierre Joseph en Isabeau VANDER OUGSTRAETE, 48 jaar oud, ° Tielt buiten, voerman "charretier"
vindplaats: "sur la chaussée de Deynse dehors vers Thielt"
oorzaak: overreden "écrasée par un chariot"
opmerkingen: uit de overlijdensakte van dezelfde datum vernemen we dat hij woont in Tielt en zijn echtgenote Jeanne HOSTE noemt.
21. 21/01/1822: slachtoffer: Augustin VANDE BUSERIE zoon van Jacques Francois, 3 jaar
vindplaats: "dans une fossette sur la cour" van de hoeve van zijn vader in Deinze-buiten
oorzaak: verdrinking
opmerkingen: de overlijdensakte van dezelfde datum vermeldt als naam van het slachtoffer: "Augustinus DE BUSSERE", naam van zijn moeder: Rosalia VERHAEST.
22. 25/03/1822: slachtoffer: onbekend pasgeboren kind van het mannelijk geslacht
vindplaats: in de Leie "à l'endroit vulgairement dit van Eechauten trap" en vandaar overgebracht naar een stal van de "maréchaussée stationnée à Deynze"
oorzaak: verdrinking "jetté en la dite rivière" de Leie.
23. 26/01/1824: slachtoffer: Joannes Albertus Emanuel BALDE, 46 jaar oud, ° Brugge, "den dokter van Olsene" "gekleed met eene bruine alf versletene Kazake roode gestreepte verste, groenen pantalon, grijsde gestreepte koussens ende eenen rooden neusdoek rond het hoofd geknoopt"
vindplaats: in de Leie, tussen de stad en "daer men het noemdt Westaarde"
oorzaak: verdrinking (zelfmoord)
opmerkingen: de echtgenote van het slachtoffer verklaarde: "dat het dood lichaam haaren man was, en dat hij den 15den December jongstleden omtrent den thien uren Savonds uit den huize was gegaan, zeggende ik gae mij ver-smooren"; in de overlijdensakte van dezelfde datum staat als identiteit van het slachtoffer vermeld: Albert Joannes Emanuel BALDE, 48 jaar oud, heel-meester, ° Brugge, zoon van Cornelis en Agnesse VIANE, man van Rosa Jacoba VAN ACKER, als plaats van overlijden wordt hier vermeld: "op den wijk E, voordien genaemt den holdenwal, dicht aen de riviere de Leye".
24. 20/04/1825: slachtoffer: Francies MOENTJENS, zoon van Joannes Baptiste en Catharina CORRIJN, 57 jaar oud, ° Drongen en sinds 4 à 5 dagen woonachtig in Petegem, dienstbode van landbouwer Jacobus STAES (woonde sinds 4 à 5 dagen in Petegem)
vindplaats: "op een partij land gebruikt door Jacobus STAES gelegen buiten de oude gendpoorte wijk ofte kanton de hulhagen"
oorzaak: gedood door de stamp van een paard.

25. 05/03/1826: slachtoffer: Leo BONRY, 12 jaar oud, zoon van Jacobus (wagenmaker in Machelen) en Marie Catharine DE WAELE,
vindplaats: in de Leie "opden buiten dezer stede"
oorzaak: verdrinking "ende ledent zes weken door het ijs vallende was vermoord"
opmerkingen: de overlijdensakte van 6/3/1826 vermeldt als plaats van overlijden: "wijk hoye ter plaats alwaar men het gewonelyk noemd ter noorderen wal".
26. 01/03/1829: slachtoffer: Onbekend, boorling van het mannelijk geslacht
vindplaats: in de O-L-Vrouwekerk (gevonden door de stoelzetters in een in de kerk achtergelaten doos)
oorzaak: zou na de geboorte niet meer hebben geleefd
opmerkingen: koster van de O-L-Vrouwekerk was Engelbert VAN OOST geen vermelding in de registers van de Burgerlijke Stand.
27. 11/05/1830: slachtoffer: Laurentius Eugenius VAN LAERE, 31 jaar oud, blauwverver,
 ° Gent, wonende te Deinze, zoon van Livinus en van Désirée FLEURBAIX, echtgenoot van Barbara JOOSSENS
vindplaats: op "bijvang" van huis wijk A n° 64
oorzaak: verdrinking door ongeval in een volle kuip water
opmerkingen: overlijdensakte van dezelfde datum.
28. 21/05/1830: slachtoffer: Karel Lodewijk VAN LERBERGHE, 5 maanden oud,
 ° Grammene, zoon van Joseph en van Amelia WIEME
vindplaats: niet vermeld
oorzaak: mazelen
opmerkingen: volgens overlijdensakte van 22/5/1830 (Burgerlijke Stand Deinze) gestorven in huis n° 328 van wijk C, geboren en wonende te Grammene.
29. 25/05/1830: slachtoffer: Sophia Natalia HAEGENS, 45 jaar oud, dochter van Antonius echtgenote van Christiaan BIJL
vindplaats: in de Leie: uit het water getrokken door Antonius VAN DORPE en Jan NOTTEBAERT werklieden te Deinze op de meers van de weduwe Francies DHONT te Deinze
oorzaak: verdrinking
opmerkingen: in de akte staat nog dat het slachtoffer "bij tijden uytzinnig was; de overlijdensakte van 26/5/1830 in de registers van de Burgerlijke Stand van Deinze vermeldt als naam van haar moeder Marie Elisabeth VAN HOVE en als plaats van overlijden huis nr. 116 van wijk A.
30. 17/08/1832: slachtoffer: Rosalia GOETHALS, 4 jaar en 6 maanden oud, dochter van Bernard (molenaar buiten de Brugse Poort) en van Marie Thérèse DAESELEIRE
vindplaats: molen van haar vader
oorzaak: slag van een molenwiek
opmerkingen: overlijdensakte van dezelfde datum.

(wordt vervolgd)

Guido Demuyneck

REGISTRATIEKANTOOR DEINZE: AANGIFTEN VAN NALATENSCHAP

(vervolg van 5e jaargang nr. 5, pagina 215)

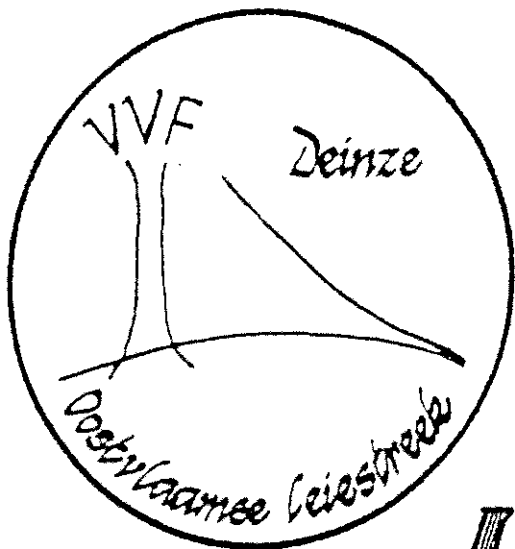
(Bron:Rijksarchief Beveren-Waas:Registratie Deinze reeks 187/A/4)

- 430 (314). 5 brumaire XI (27/10/1802)
Jaques DEN DOOVEN + Eke 24 vendemiaire VI (15/10/1797)
kinderen: Jeanne Catherine, Jean Francois, Marie Therese en
Pierre Joseph DEN DOOVEN.
- 431 (315). 5 brumaire XI (27/10/1802)
Catherine DE BOCK + Eke 22 germinal VI (11/4/1798)
erfgenamen: Veronique DONCHE x Matthieu VAN MARCKE en Collette
DONCHE.
- 432 (316). 5 brumaire XI (27/10/1802)
Brigitte DERWEDUWEN x ? TORCQ
+ Zingem 22 thermidor VI (9/8/1798)
kind: Jeanne Catherine TORCQ x Augustin VAN LANCKER.
- 433 (317). 5 brumaire XI (27/10/1802)
Jean VLERICK + Nazareth 19 prairial VI (7/6/1798)
kinderen: Emanuel, Pierre, Marie Anne, Francies, Isabeau, Marie
Josine en Reine VLERICK.
- 434 (318). 5 brumaire XI (27/10/1802)
Barbe CNUUDE x ? DE VUYT + Zingem 1 ventose VI (19/2/1798)
kinderen: Augustin, Jean Baptiste, Marie Catherine, Isabeau
Marie en Marie Therese DE VUYT.
- 435 (319). 5 brumaire XI (27/10/1802)
Pierre VERZEELE + Deinze 28 ventose X (19/3/1802)
erfgenamen: Marie Jossine VERSELE x Bernard NAESSENS in Wakken,
Marie Therese VERSELE x Pierre VERSTICHELE in Ingelmunster,
Dorothee Marie VERZEELE x Jean Baptiste MINNENS in Deinze,
Eugenie HOLVOET dochter van Eugene en Catherine VERZEELE.
- 436 (320). 6 brumaire XI (28/10/1802)
Jeanne DHONT x Pierre LAUWAERT (in Astene)
+ Nazareth 18 pluviouse VI (6/2/1798)
kinderen: Cristine, Thomas, Francois en Augustine LAUWAERT.
- 437 (321). 6 brumaire XI (28/10/1802)
Pierre COPPENS + Eke 5 nivose VI (25/12/1797)
kind: Reine COPPENS x Jean Francois DE MEULEMEESTRE.
- 438 (322). 7 brumaire XI (29/10/1802)
Jeanne Livine HOUBAR x Francois VAN LANCKER
+ Huise 17 messidor VI (5/7/1798)
kinderen: Jean Baptiste, Pierre Francois, Isabelle en Albertine
VAN LANCKER.
- 439 (323). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Barbe DE SMET + Zingem 27 fructidor VI (13/9/1798)
erfgenamen: Emanuel en Elisabeth VLAMINCK.
- 440 (324). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Louise VELGHE + Ouwegem 18 floreal VI (7/5/1798)
erfgenamen: Pierre Ferdinand, Marie Jeanne en Ferdinandine
DE BRUYNE.

(wordt vervolgd)

Guido Demuyne

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Afd. Deinze

---

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in augustus)

Uitgiftekantoor: Deinze 1

6^e jaargang nr. 4

OKTOBER 1998

Verantwoordelijke uitgever:

Tony Vanhee

Reigerslaan 2

9800 Deinze

Hoofdredacteur: Demuyneck Guido, Pachtgoeddreef 17 9031 Drogen

Onze activiteiten:

Dinsdagen 6,13,20 en 27 oktober 1998 van 18u30 tot 19u30 in de bovenzaal (1ste verd.) van de bibliotheek, ingang Gentpoortstraat, Deinze:

"Internet en genealogie" onder begeleiding van Claude GEKIERE.

Iedere ingeschrevene kan onder persoonlijke begeleiding opzoeken doen omtrent zijn/haar belangstelling gedurende een half uur (kostprijs 25 fr.)
Telefonische afspraak voor inschrijving op het nummer 09/386 69 26 (Claude Gekiere, Herfstlaan 59, 9800 Deinze) vanaf 25 september 1998 (enkel op werkdagen) tussen 20 u en 21 u is noodzakelijk.

Dinsdagen 3,10,17 en 24 november 1998 van 14 tot 16 uur:

"Bezoeken aan het stadsarchief van Deinze" (boven de bibliotheek).

Enkel op afspraak! Inschrijven bij Jacques De Bruycker, Palingstraat 8, Deinze, tel: 386.52.39, 's voormiddags.

Dinsdag 17 november 1998 van 20 tot 22 uur in de benedenzaal van de bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

Voordracht: **"Leefgewoonten van onze voorouders"** door Désiré DE BOECK

Handelt over het leven van onze voorouders in al zijn facetten. Een dia-voordracht met heel wat volkskundige-, folkloristische- en heemkundige gegevens over de vroegere leefgewoonten: eten, drinken, slapen, schoollopen, vrijen, verkeren, trouwen...Wetenswaardigheden over de ganse levensloop van onze voorouders: van de wieg tot het graf.

Beroepen, gebruiken, ontspanningsmogelijkheden (de vele volkssporten), bezigheden en gewoonten die tijdens de 20 ste eeuw verloren zijn gegaan.

DE VERHALEN VAN

 DEN
GROOTEN
KEYSER

In een eerste deel behandelden we onder meer de familie Paermentier met **Rubens** en **Bara**. Daarin verwezen we bij het gezin Hendrik Tessely-Virginie Paermentier naar **Leo Rok**, officieel bekend als **Leonard Tessely**. Deze slotenmaker en smid woonde tot in 1876 in de Schutterijstraat en verhuisde later naar de Ramstraat.

Van de gezinnen die er toen woonden, kende iedereen wel de bijnaam, maar niet altijd de echte familienaam. Zoals in de vorige bijdrage kleurt het verhaal van **Julien De Keyser** (°Deinze, 1900-1992) het leven in deze buurt.

- **Leo Rok** (Leonard Tessely - Schutterijstraat, Ramstraat)

Fon Verstraete, da was éénen, dien had drei namen: Fon Verstraete, **Fon Tessely** en **Fon Aernout**. En da was al dezelfsten. En zijn vadre heettege **Leo Rok**⁽¹⁾. En zijn vadre had drei kinders. En z'hadden alle drei nen verschillige naame: Fon Verstraete⁽²⁾, da 'k daar zegge, da was de zeune van Leo Rok. **Romme Verbeke**⁽³⁾ was zijn dochtre en **Poeten Aernout**⁽⁴⁾, da was den derden. Da waren zijn drei kinders.

Peu Coppens vrijde mee zijn lief, mee **Mance**. En Mance was in verwachtinge, van Peu. En da kind kwamt op de weireld en Peu moest ze nie meer hebben. Ee liet ze lopen. En ze trouwde dan mee Leo Rok en Leo Rok was 45 jaar ouder of da meiske.

En ze was daar veurslager. Kende da, veurslager? Da es mee de veurhaamre slaan bij de smed. De smed, op een aambeeld, geeft tekens hoe dat ee hij moe mee de veurhaamre slaan. En Mance was veurslager.

En Leo Rok, ee heettege hij zekers azoo, omdat ee altijd ne rok aan had, zekers, zijne leerne rok veur mee te smeden. En Rok was stratenoud en ee ginkt dood. En dan trouwdege Peu Coppens ermee. Die Coppens da waren al mandenmakers.

Poeten Aernout da was ook ne smed. Da kwamt van Leo Rok voort, da ze alle twee smed waren. Fon Verstraete was ook smed. Ze maaktegen zunder alm veur op de mort mee te staan, lijk ouwelen, koolschippen, raken en al zulk ne fiekfak da ze maaktegen. Poeten weundege in de Smesse, aan Torcks fabrieke, daar vanachtre, die café. Die wijven zeiden zunder allemaal Poetens, tegen die wijven en die jongens, Poetens.

⁽¹⁾ **Leo Rok** was de bijnaam voor **Leonard Tessely** (°Deinze, 1827-†1893). Hij kwam zich op 21 november 1853 als slotenmaker uit Gent in de Schutterijstraat vestigen. Later verhuisde hij naar de Ramstraat 25, waar hij een smidse had. Hij had een eerste huwelijk met **Blondina Verstraete(n)**. Na haar overlijden huwde hij **Clementina (Mance) Naessens**, die na Tessely's dood met **Petrus (Peu) Coppens** trouwde. In grote lijnen stemt het verhaal van Julien De Keyser overeen met de gegevens uit de bevolkingsregisters.

⁽²⁾ Fon is de afkorting van Triphon, zelf een nevenvorm van Alfons. Als *kind van haar drinkgeld* kreeg Fon eerst de familienaam van zijn moeder, vandaar **Fon Verstraete**. Door wettiging bij haar officieel huwelijk met Leonard Tessely nam hij de naam **Fon Tessely** aan.

⁽³⁾ **Marie Romanie Tessely** was eerst gehuwd met **August Vanderbeken** en heette daarom **Romme Verbeke**.

⁽⁴⁾ **Poeten Aernout** heette feitelijk **Hendrik Tessely**. Hij was gehuwd met **Virginie Paermentier**, de zuster van **Rubens** en **Bara**. Hij was rijtuigsmid en hield in de Liefkemeirestraat café *De Smesse* open. Al zijn dochters kregen de toevoeging **Poetens** (= van Poeten) bij hun achternaam.

Informatie over de familie Tessely – van de intocht tot de huidige generatie - vinden we in de jaarboeken van KOK/KGK: P. Huys (1990) en H. Maes (1998).

GENEALOGISCHE AANTEKENINGEN bij de figuur **LEO ROK**

Leo Rok

FON VERSTRAETE (Triphon Tessely), **ROMME VERBEKE** (Marie Romanie Tessely) en **POETEN AERNOU** (Hendrik Tessely) waren de oudste kinderen van

LEONARD TESSELY	x	BLONDINA VERSTRAETE(N)
°Deinze, 9.01.1827	Deinze,	°Deinze, 4.07.1826
†Deinze, 1.03.1893	8.02.1854	†Deinze, 4.06.1883
slotenmaker, smid		dagloonster, huishoudster
z. v. Bernard Joseph en Caroline Vankerrebroeck d.v. Bernard en Sophia Onderbeke		
Woonplaats: Schutterijstraat 130 en 15 (1856-1876)		
Ramstraat 25 (1876-1900)		

De AFSTAMMELINGEN van **Leonard** en **Blondina VERSTRAETE(N)**

I. TRIPHON VERSTRAETE (gewettigd als Tessely)	x	Marie Hortence Versichele
°Deinze, 23.04.1850	Deinze,	°Deinze, 13.03.1849
†Deinze, 6.07.1921	19.06.1872	†Deinze, 30.12.1908
smidsgast		fabriekwerkster, huishoudster
		d.v. Angelus en Virginie De Meyer
Woonplaats: Meulenstraat 12 (1876-1890)		
Oude Gentstraat 50 (1880-1890)		
Ramstraat 35 (1900-1911)		

KINDEREN van Triphon en Marie Hortence:

- 1.1. Valentin Versichele (°Deinze, 14.08.1871 - †10.06.1889) (gewettigd als Tessely)
- 1.2. Leonard Tessely (°Deinze, 3.11.1873 - †10.10.1961) (brouwersgast, bierhandelaar)
x Deinze, 6.12.1899 met Marie Elisabeth Lobbens (°Wontergem, 25.04.1875)
- 1.3. Hortencia (°Deinze, 23.01.1875 - †24.08.1905)
x Alexandre Staes (°Deinze, 26.08.1872 - †5.03.1939) (dakwerker)
- 1.4. Marie Romanie (°Deinze, 25.05.1876 - †27.04.1938) (winkelierster)
x Emiel Castro (°Kruishoutem, 26.05.1876 - 1954: Machelen) (landwerkman)
- 1.5. Hendrik (°Deinze, 3.03.1878 - †Hansbeke, 11.11.1969)
x Petegem, 6.10.1911 met Eulalia Augusta Hautekeete (°Nazareth, 11.09.1882 - †Hansbeke, 31.12.1966)
- 1.6. Florent Gustaaf (°Deinze, 28.02.1880 - †15.08.1960)
x Petegem, 16.03.1904 met Marie De Clercq (°Petegem, 29.05.1883)
- 1.7. Florent Ernest (°Deinze, 11.03.1882 - †Petegem, 5.01.1966) (bretelwever, handelaar)
x Augusta Tuytschaever (°Deinze, 7.08.1883)
- 1.8. Gabrielle Clemence (°Deinze, 1.09.1883 - †13.01.1884)
- 1.9. Lievin Armand (°Deinze, 21.03.1885 - †21.03.1961) (smid) (Amerikaan)
- 1.10. René (°Deinze, 5.12.1886 - †17.07.1909)
- 1.11. Hiéronymus Victor Lodewijk Napoleon (°Deinze, 22.04.1888 - †16.09.1889)
- 1.12. Gentil (°Deinze, 20.03.1890) (smid) (naar Amerika)

2. MARIE ROMANIE TESSELY

°Deinze, 14.11.1854

†Deinze, 16.12.1938

kantwerkster, bretelnaaister,

wasseres, kantwerkster

Romme
Verbeke

x

Deinze,
3.05.1876**Augustus VANDERBEKEN**

°Kruishoutem, 4.05.1851

†Deinze, 2.05.1897

werkman

z.v. Ivo en Blondina De Vrieze

xx

6.06.1906

Theophiel VANDE WOESTIJNE

Woonplaats: Kattestraat 7 en 45 (1876-1880)

Martensveld 44

Oude Gentstraat 15

1902: Bachte (Rekkellinge)

1903: Deinze (Oude Gentstraat 61)

Ramstraat 11 en 3 (1910-1920)

KINDEREN van August en Marie Romanie:

2.1. Henri Adolf Vanderbeken (°Deinze, 22.09.1876)

2.2. Marie Victorine (°Deinze, 17.03.1879)

2.3. Rachel (°Deinze, 14.06.1881 - † 28.10.1886)

2.4. Achiel Maurice (°Deinze, 14.11.1884)

2.5. Laura (°Deinze, 3.10.1887)

zuster
Rubens en
Bara (1)**3. HENDRIK TESSELY**

°Deinze, 29.11.1860

†Deinze, 1.11.1904

smidsgast, rijtuigsmid,

herbergier

Poeten Aernout

x

Deinze,
3.12.1884**Virginie PAERMENTIER**

°Deinze, 26.11.1862

†Deinze, 17.02.1928

herbergierster

d.v. Karel en Julie Dhuyvetter

Woonplaats: Ramstraat 18 (1890-1900)

Liefkemeirestraat 14 (*De Smesse*)

KINDEREN van Hendrik en Virginie:

3.1. Flora Maria Tessely (°Deinze, 5.06.1885 - †9.09.1886)

3.2. Irma (°Deinze, 22.07.1887 - 1907: Bellem)

3.3. Alfred (°Deinze, 28.07.1891) (naar Amerika)

3.4. Alphonsina Magdalena (°Deinze, 16.06.1893)

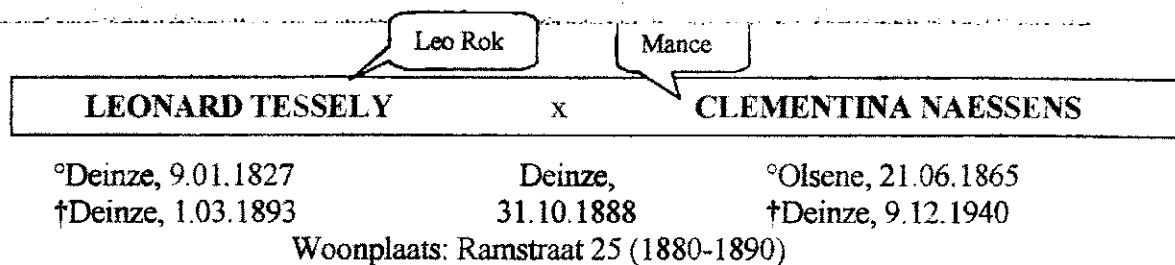
3.5. Martha (°Deinze, 17.03.1898)

3.6. Bertha (°Deinze, 17.03.1898)

3.7. Maurice René (°Deinze, 31.07.1901)

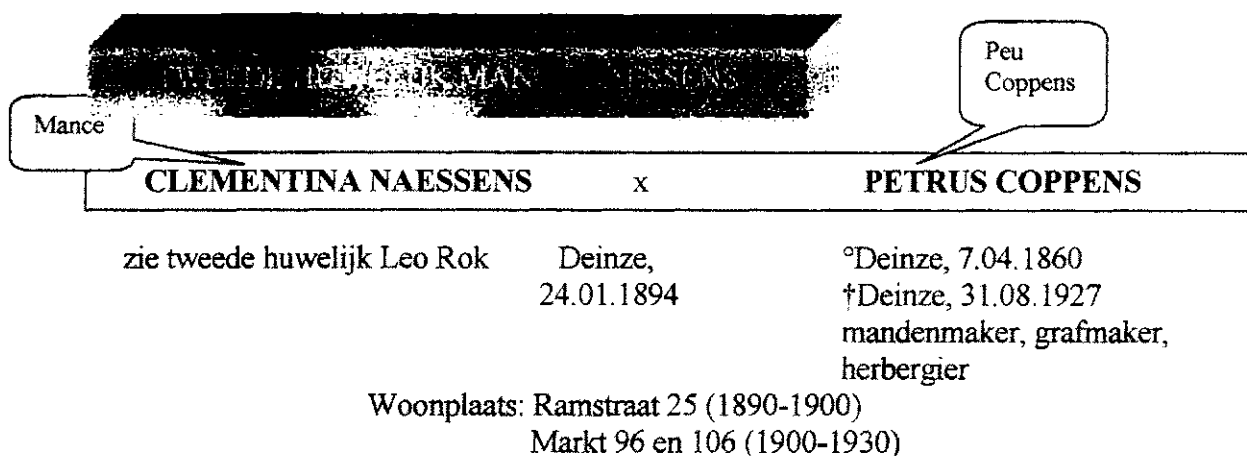
Fritz Laba

de dochters
kregen bij
meisjesnaam
de toevoeging
*Poetens*4. **HORTENCE TESSELY** (°Deinze, 23.03.1864 - 1890: Gent)5. **MARIE LOUISE TESSELY** (°Deinze, 7.09.1866 - †5.10.1867)

De AFSTAMMELINGEN van **Leonard en Clementina NAESSENS**

6. **MARGUERITE-IDONIE NAESSENS** (°Deinze, 2.08.1888 - †8.09.1937)
(gewettigd als Tessely)
7. **MARIE-OCTAVIE TESSELY** (°Deinze, 9.09.1889 - †10.09.1891)
8. **MARIE LEONTINE TESSELY** (Deinze, 19.12.1891 - †7.09.1894)

De AFSTAMMELINGEN van **Petrus COPPENS en Clementina NAESSENS**

9. **RENE AUGUST COPPENS** (°Deinze, 11.06.1895 – 1929: Schaarbeek)
x Deinze, 18.05.1921 met Marie Ida Hertoge (°Deinze, 19.11.1894)
10. **GERMAINE MATHILDE COPPENS** (°Deinze, 25.05.1896 - †8.07.1896)
11. **ALICE COPPENS** (°Deinze, 2.09.1898)
x Deinze, 13.04.1927 met Remi Delbaere (°Petegem, 21.08.1898)
12. **LAURA COPPENS** (°Deinze, 12.04.1900 – 1919: Brussel)
13. **ALPHONSINA MARIE COPPENS** (°Deinze, 29.07.1903)
x Deinze, 8.06.1927 met Jozef Karel Hertoge (°Deinze, 23.06.1893)

WERELDOORLOG I: 04.08.1914 - 11.11.1918

(vervolg van Leiestam 98/3, pagina 233-235)

GOTTEM:

- **SCHEPENS Alfons**, ° 21.02.1876 Olsene. ?
 Landwerker. + 23 of 24.08.1914 - omgeving Walem.
 1ste Regiment Jagers te Voet - 15de Brigade Mixte - 3de Divisie - Stamnummer - 19781
 Zijn overlijden werd te Gottem in 1924 geregistreerd met akte nr. 12, na een vonnis van de
 Rechtbank van Eerste Aanleg van Gent.

PETEGEM

- **DE WAELE Cyriel**, ° 08.10.1888 Machelen
 Vlasbewerker + 04.08.1914 Heusy
 11de Linieregiment - 3de Legerdivisie - Stamnummer - 56985
 Gevallen bij de verdediging van de forten van Luik op de eerste dag van de strijd.
 Zijn regiment liet er 41 doden achter en telde 437 gekwetsten en vermisten.

VINKT

- **BERGEZ Emile**, , ° 04.07.1890 Vinkt
 Koolmijnwerker + 12.09.1914 Rotselaar
 Adres: Beekkant 129, zoon van Henricus en Elodie DE MEYER.
 Staat op het dodenmonument en het doodsbeeldje van de oorlogsslachtoffers van Vinkt.
 5de Linieregiment - 5de Brigade Mixte - 2de Legerdivisie. Stamnummer - 5570
 Zijn eenheid kende die dag op de wijk Molen te Rotselaar zeer grote verliezen aan officieren,
 onderofficieren en manschappen. Emile sneuvelde aldaar.

- **VAN OOST August**, ° 25.08.1890 Vinkt
 Landbouwer + 28.09.1914 Sint-Katelijne-Waver.
 Adres: Heerdweg 94, ongehuwde zoon van Edouard en Marie Melanie VAN DOORNE.
 Gesneuveld verklaard door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent op 07.07.1922.
 Zijn overlijdensakte is te Vinkt ingeschreven onder nr. 1/1922
 Artillerie de Place - Stamnummer - 18219.

oooooooo

Na de verbeterde strijd te Luik, Sint-Margriete-Houtem en aan de gordel van Antwerpen met Zemst, Elewijt, Weerde, Epegem, Aarschot, Diest en Dendermonde als plaatsen waar door verschillende eenheden strijd geleverd werd, moest ons leger steeds meer op Antwerpen terugplooiën. Gelukkig kon men verhinderen dat Duitse troepen de linker-Scheldeoever bezetten en de vluchtweg naar het westen afsneden.

Het gros van de Belgische troepen had op 8 oktober Antwerpen en zijn 48 forten reeds verlaten en trok op 9 oktober over het kanaal Gent-Terneuzen westwaarts.

De aftocht werd gedekt door de Cavalerie die slag leverde aan de Schelde, het kanaal Gent-Terneuzen, de Schipdonkse vaart en de Leie.

De 1ste Cavaleriedivisie bleef contact houden met de vijand en trok zich al vechtend terug over Lotenhulle, Ursel, Brugge.

Op 14 oktober bereikte het Belgisch leger de IJzer. Antwerpen capituleerde op 10 oktober.

De Duitsers waren er niet in geslaagd, noch ten oosten, noch ten westen van Antwerpen het Belgisch leger de pas af te snijden. Het verlies aan doden en gekwetsten aan Belgische zijde werd toen op 14.000 man geschat en ongeveer 30.000 man kon naar Nederland ontsnappen.

Het effectief van ons leger was teruggevallen op ongeveer 82.000 man.

Zij zouden met een Franse brigade fuseliers plaats nemen achter de IJzer vanaf de kust tot Zuidschote en daar ten koste van grote verliezen blijven stand houden tot september 1918.

De Engelse troepen namen plaats vóór Ieper en de Franse legers groeven zich in ten noorden van de lijn Zonnebeke, Geluveld, Zandvoorde. Aldus vormden de drie legereenheden een verdedigingsgordel vanaf de kust tot aan de Franse grens.

Op 16 oktober waren er reeds enkele contacten met de vijand wiens artillerie de dag nadien reeds in actie kwam.

De 'loopgrachtenoorlog' was begonnen.

In onze streken werd weinig geweld gebruikt. Een deel van de Belgische troepen kwam door onze gemeenten afgezakt naar de IJzer gevolgd door de Duitse legers die hier onderkomen en eten zochten.

Veel vluchtelingen zochten een onderkomen in scholen, kloosters of bij particulieren. Gedurende de eerste drie weken van oktober werden aan de IJzer felle gevechten geleverd. De beschietingen hadden de Belgische rangen fel. Op 21 oktober was de toestand kritiek. Gelukkig namen de beschietingen in hevigheid af want ook aan Duitse zijde raakte men uitgeput. Op 25 oktober overwoog het commando de IJzerstreek onder water te zetten. Eerst werden de sluizen van de Beverdijk geopend (Nieuwpoort) en vanaf de 28ste begon het water bij hoogtij binnen te lopen. Op 27 oktober opende men ook de sluisdeuren van het oude Kanaal van Veurne maar dat mislukte. Men deed een nieuwe poging op 28 oktober en het water stroomde ook dat gebied binnen. Op 29 oktober opende men de doorgangen van de Noordvaart die een zeer groot debiet heeft. Per 1 november stond het hele IJzergebied onder water. De eerste slag aan de IJzer was geleverd en de loopgravenoorlog begonnen. Deze uitputtingsslag zou vier jaar duren.

Het Belgisch leger verloor in die slag 14.000 man, doden en gekwetsten, maar het zou zijn laatste lapje grond tegen elke prijs blijven verdedigen.

De Duitsers waren genoodzaakt een deel van hun troepen naar het Oostfront te sturen om daar strijd te leveren. Aan het Westfront werd het wat kalmer en de winter 1914 -1915 werd vooral benut om de stellingen uit te bouwen. Bij de slag aan de IJzer waren opnieuw enkele Deinzenaren gesneuveld.

ASTENE

- **VERMAERCKE Achiel,**

° 28.03.1887 Nazareth

Landbouwer,

+ 30.10.1914 Ramskapelle

Ongehuwde zoon van Alfons en Marie Eulalie ALEXANDER.

Hij was soldaat ' *vrijwilliger met premie* ' en diende bij het 7de Linieregiment.

De Rechtbank van Eerste Aanleg van Gent verklaarde hem gesneuveld bij vonnis van 20.06.1934. Zijn overlijden is te Astene ingeschreven onder nr.8/1934.

Achiel was dus tot zolang vermist.

- **BEYENS Emilius**

° 21.05.1893 Astene

Steenbakker

+31.10.1914 Ramskapelle.

Ongehuwde zoon van Bernardus en Leonie DELANGE.

Hij is door de Rechtbank van Eerste Aanleg op 18.12.1924 als gesneuveld verklaard en te Astene als dusdanig ingeschreven in het register van overlijden onder nr.11/1925.

Hij behoorde eveneens tot het 7de Linieregiment.- 2de Legerdivisie.- Stamnummer - 59591.

(wordt vervolgd)

Romain De Bouver

LIJKSCHOUWINGEN TE DEINZE TIJDENS DE 19e EEUW

(vervolg van Leiestam 98/3, pagina 236-238)

31. 18/11/1832: slachtoffer: Jean Louis SOUCHET, "soldat de 1re classe, faisant partie du train des equipages 13me compagnie de la première division d'infanterie de l'armée du Nord de France inscrit au Registre matricul du corps sous le n° 3144, domicilié a Orleans département du Loire en France", zoon van Nicolas en van Marie Jeanne LEGARS
vindplaats: aan de oever van de Leie
oorzaak: verdrinking "qu'il a été noyé en cette ville en allant faire boire ses chevaux dans la Lys le dix sept novembre" 1832 om half vijf 's avonds
opmerkingen: "profession de voituriers", 1 meter 608 millimeter groot, "visage oval, front large, yeux bruns, nez petit, bouche grande, menton rond, cheveux et sourcils bruns"; verklaring van luitenant-commandant ROLARD; voor de vaststellingen werd de vrederechter vergezeld door Charles GOEMINNE "secrétaire" en Leopold DHONT "marchand"; volgens overlijdensakte van 19/11/1832 (Burgerlijke Stand Deinze) ongeveer 40 jaar oud.
32. 16/04/1834: slachtoffer: Emanuel CORNELIS, landbouwer in Deinze
vindplaats: dans un fossé
oorzaak: "asphyxie et submersion", zou volgens zijn echtgenote aan epilepsie geleden hebben
opmerkingen: als getuigen worden gehoord: Julie VAN DAELE, 18 jaar oud van Deinze, die het slachtoffer heeft gevonden, en Seraphin VINDEVOGEL, werkman in Deinze, die het slachtoffer naar zijn woning heeft gebracht; de overlijdensakte werd te Deinze ingeschreven op 17/4/1834 en vermeldt verder dat het slachtoffer 63 jaar is, wonende wijk E, ° Zeveren, zoon van Livinus en van Magdalena DEVOS, man van Marie Thérèse VAN LIERDE.
33. 17/05/1834: slachtoffer: Jan Baptiste GOETHALS, werkman woonachtig te Deinze
oorzaak: "asphyxie et submersion" (epileptische aanval)
vindplaats: in de Leie die morgen om 5u30 en uit het water getrokken en gelegd op een weide eigendom en gebruikt door de kinderen DE LAEY
opmerkingen: als getuigen worden gehoord: Eduard VAN BELLE, 27 jaar oud, knecht uit Petegem, en Jean CNUUDE, 30 jaar oud, schrijnwerker uit Bachte-Maria-Leerne; de overlijdensakte werd te Deinze ingeschreven op 18/5/1834 en vermeldt verder dat het slachtoffer 57 jaar is, gestorven wijk B, ° Huisse, zoon van Judocus en van Barbara VAN HOECKE, weduwnaar van Anne Catherine DEPOTTERE.
34. 10/05/1835: slachtoffer: Benoit GELLYNCK, arbeider woonachtig te Deinze
oorzaak: "Apoplexie foudroyante" (beroerte) op 9/5/1835
vindplaats: in de buurt van de hoeve bewoond door Pierre ROGGE in Deinze, sectie Schave
opmerkingen: als getuigen worden gehoord: Francois ROGGE, landbouwer in Zeveren, die het slachtoffer heeft zien vallen, en Leonard GELLYNCK, arbeider uit Deinze en zoon van de overledene, die verklaart dat op het ogenblik dat hij bij zijn vader aankwam deze reeds was overleden; de overlijdensakte werd te Deinze ingeschreven op 11/5/1835 en vermeldt verder dat het slachtoffer 66 jaar was, gestorven wijk E, ° Zeveren, zoon van Carolus en van Marie Francisca VAN DORPE, weduwnaar van Carolina STROBE.

(wordt vervolgd)

Guido Demuyck

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde

Gouw Oost-Vlaanderen

14DE OOST-VLAAMSE INSTUIFDAG

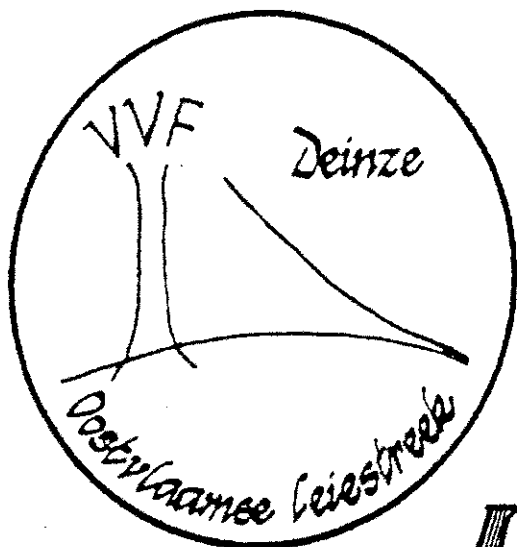
LAARNE (KALKEN) , ZONDAG 18 OKTOBER 1998

DE JAARLIJKSE INSTUIFDAG VAN DE V.V.F.-GOUW OOST-VLAANDEREN HEEFT DIT JAAR PLAATS OP ZONDAG 18 OKTOBER 1998 IN HET OUD GEMEENTEHUIS (VOORDRACHT) , KALKENDORP 3 , EN IN DE FEESTZAAL BREUGHEL (INFO- EN BOEKENBEURS) , KALKENDORP 28 EN KERKAKKER TE KALKEN .

DE TOEGANG IS GRATIS . IEDEREEN ONTVANGT EEN UITGEBREIDE MAP MET GENEALOGISCHE , HEEMKUNDIGE EN HISTORISCHE DOCUMENTATIE .

WAT BIJDT DEZE INSTUIFDAG ?

- 9.30U ONTHAAL MET KOFFIE , IN HET OUD GEMEENTEHUIS
- 10U VOORDRACHT : " HET ONDERWIJS DOOR DE JAREN HEEN " DOOR PROF.DR. KAREL DE CLERCK , GEWOON HOGLERAAR UNIVERSITEIT GENT - VAKGROEP PEDAGOGIEK
- 11U INFO- EN BOEKENBEURS , IN DE FEESTZAAL BREUGHEL
  - * V.V.F. VAN AALST , DEINZE , DENDERMONDE , GENT-MELLE LAND VAN WAAS , MEETJESLAND , OUDENAARDE-RONSE
  - * GENEALOGISCHE WERKGROEP ZEEUWS-VLAANDEREN
  - * V.V.F. GOUW OOST-VLAANDEREN MET DIGITAAL ARCHIEF
  - * V.V.F.-GOUW ANTWERPEN MET INFORMATIESYSTEEM EUREKA
  - * V.V.F.-GENEALOGIE & COMPUTER MET INFORMATIESYSTEEM ARIADNE
  - * COMPUTERORGANISATIES VOOR ZOWEL DOS , WINDOWS ALS MAC
  - * TALRIJKE HEEMKUNDIGE VERENIGINGEN UIT HET GENTSE EN HET LAND VAN DENDERMONDE
- 12.30U MIDDAGMAAL . HET UNIEKE HERFSTMENU BIJDT U :
  - APERITIEF
  - POMPOENSOEP
  - KONIJNEBOUTJES "BREUGHEL"
  - TAART EN KOFFIE
- VOOR SLECHTS 590 FR KUNT U (TOT UITERLIJK 12 OKTOBER) INSCHRIJVEN BIJ DE GOUWSECRETARIS FELIX WALDACK , JOZEF VAN DE VELDESTRAAT 7 TE 9270 KALKEN . TEL EN FAX (09) 367.80.92 .
- 14U INFO- EN BOEKENBEURS .
- 16.30U EINDE VAN DE INSTUIFDAG .

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde Afd. Deinze

---

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in augustus)

Verantwoordelijke uitgever:

Uitgiftekantoor: Deinze 1

Tony Vanhee

6° jaargang nr. 5

Reigerslaan 2

DECEMBER 1998

9800 Deinze

Hoofdredakteur: Demuyneck Guido, Pachtgoeddreef 17 9031 Drogen

**HET BESTUUR VAN DE V.V.F.-AFDELING DEINZE
WENST ZIJN LEDEN EN ALLE BELANGSTELLENDEN EEN
OPPERBEST 1999!**

AKTIVITEITEN IN HET VOORJAAR 1999:

Dinsdagen 2, 9, 16 en 23 februari 1999 van 18u30 tot 19u30 in de bovenzaal (1ste verd.) van de bibliotheek, ingang Gentpoortstraat, Deinze:

"Internet en genealogie" onder begeleiding van Claude Gekiere.

Iedere ingeschrevene kan onder persoonlijke begeleiding opzoeken doen omtrent zijn/haar belangstelling gedurende een half uur (kostprijs 25 fr.)

Telefonische afspraak voor inschrijving op het nummer 09/386 69 26 (Claude Gekiere, Herfstlaan 59, 9800 Deinze) enkel op werkdagen tussen 20 u en 21 u is noodzakelijk.

Van vrijdag 20/2/1999 tot en met zondag 28/3/1999 (sluitingsdag maandag):

Tentoonstelling Karel Picqué in het Museum van Deinze en de Leiestreek (activiteit van de KGK met medewerking van VVF-Deinze) met werken van de kunstenaar die in Deinze nooit eerder werden geëxposeerd.

Op donderdag 4 maart 1999 in het Museum van Deinze en de Leiestreek van 19u30 tot 21u30:

Voordracht: "Streekdrachten in Deinze en de Leiestreek" door Henri VANNOPPEN (meer hierover in ons februarinummer)

HERNIEUWING LIDGELDEN:

Bij dit nummer is een overschrijvingsformulier gevoegd. Gelieve uw lidmaatschapsbijdrage 1999 (200 F) over te schrijven op ons rekening nr. 083-2731167-38. Nationale leden van de V.V.F. zijn niet verplicht deze bijdrage te betalen, maar hun steun is uiteraard zeer welkom.

GULDEN EN POND, COURANTGELD EN WISSELGELD

Naar aanleiding van de voordracht van Aimé Haeck over echt geld en rekengeld van 1500 tot 1800 op 22 september laatstleden, hernemen wij hieronder een artikel van de heer Ossieur dat in 1972 verscheen in Vlaamse Stam (p. 116-118). Het schema op de derde bladzijde is datgene dat door de heer Haeck aan ons werd overhandigd tijdens de voordracht.

In de staten van goed, notariële akten, rekeningen van steden, kasselrijen en dorpen van de 17e en 18e eeuw worden we dikwijls geconfronteerd met de munstelsels van het ancien régime.

Op het eerste gezicht nogal verward is dit bij nader onderzoek weliswaar niet eenvoudig maar toch eigenlijk ook niet zo ingewikkeld.

Er wordt daarin gebruik gemaakt van twee rekenmunten: het pond en de gulden. Niet zo zelden ook nog van een derde: het pond parisis.

- 1) Het pond vlaams of pond groten of pond groten vlaams (La livre de gros) = 20 schellingen (escalins) = 240 groten (gros). Eén schelling is dus gelijk aan 12 groten. Het Britse pond sterling was tot voor kort nog verdeeld in 20 shilling en de shilling in 12 pence.
- 2) De gulden (florin) = 20 stuivers (sous, sols, patards) = 240 penningen (deniers) = 80 oorden (liards). Dus 1 stuiver = 12 penningen = 4 oorden. Verder werd het oord nog verdeeld in 12 mijten (mites). Er gaan 6 gulden in 1 pond groten.
- 3) Het pond parisis = 20 schellingen parisis = 240 penningen parisis. De waarde ervan is een halve gulden.

Het pond als rekensysteem werd vooral gebruikt door het bankwezen en de groothandel, de gulden door de overheid en de kleinhandel.

Wanneer nu een som - uitgedrukt in rekenmunten, dit is ponden of gulden - uitbetaald moest worden in klinkende munt werd dit gedaan voor grote sommen in gouden en zilveren stukken en voor kleine sommen in pasmunt.

Tussen deze bestaat een wezenlijk onderscheid. De stukken van de pasmunt (oorden, dubbele oorden, stuivers) hebben een nominale waarde, die hun metaalwaarde ver overtreft. Op het punt van hun waarde zijn ze dus te vergelijken met onze bankbiljetten.

De gouden en zilveren stukken daarentegen hebben een koers, die hun metaalwaarde benadert, maar toch altijd groter moet blijven. Want als de nominale waarde van een stuk kleiner is dan de metaalwaarde zal het door de goud- en zilversmeden opgekocht worden, gesmolten en als metaal aan een hogere prijs verkocht worden.

Twee stukken beheersten de muntomloop in de 17e eeuw: de zilveren ducaton met een waarde van 3 gulden of 60 stuivers en de zilveren patacon (écu) met een waarde van 2 gulden en 8 stuivers of 48 stuivers. In veel mindere mate was daar ook nog de gouden soeverein.

Van 1690 tot 1704 gebeuren een aantal devaluaties waarvan het uiteindelijke resultaat een waardevermindering betekende van 16,66 % of 1/6 voor de gulden gebaseerd op de zilveren standaard. Waar men vóór 1690, 60 stuivers neertelde voor een ducaton en 48 voor een patacon, wordt dat na 1704 respectievelijk 70 en 56 stuivers, wat 1/6 meer is (men leest in akten van die tijd herhaaldelijk dat iets verkocht wordt voor een bepaald bedrag: *...de patacon aen sessenvyftich ende schelling aen seven stuyvers...*)

Het is dus een devaluatie, die ook voelbaar is in de onderlinge verhouding van de eigen muntstukken, iets wat wij ons nu moeilijk kunnen voorstellen. Dit wordt echter zeer begrijpelijk als men voor ogen houdt dat ducaton en patacon een hoge intrinsieke waarde hebben, terwijl de stuiver als pasmunt praktisch alleen maar een nominale waarde heeft.

Na de eerste devaluatie van 1690 gebeurt het merkwaardige: groothandel en bankwezen volgen ze niet, ze houden het bij de oude koers onder de benaming "wisselgeld", het geld waarmee de wisselbrieven betaald worden.

Dat is in zoverre eigenaardig dat het vrije geldverkeer meestal geruime tijd vóór de officiële devaluatie gedevalueerde koersen volgt. De vrije geldmarkt is altijd voor op de officiële. Denken we maar aan de reëvaluatie van de D-mark in 1969. De vrije geldmarkt was al een hele tijd aan gereëvalueerde koersen toe voordat het wettelijk zover gekomen was.

Vanaf 1704 zijn 6 wisselgulden of 1 pond vlaams wisselgeld gelijk aan 7 ponden courant of 1 pond, 3 schellingen en 4 groten courant en dat tot aan het einde van het ancien régime.

Een makkelijke regel is: wisselgeld = courant + 1/6.

Om nu een bepaalde som, in één der rekenmunten uitgedrukt, neer te tellen in speciën beschikte men over gouden en zilveren stukken waarvan de variëteit en de waarde verschillen naargelang de periode die men bestudeert. De waarde van die stukken kwam echter niet overeen met effen getallen uit de rekenmunt, wat het snel van hand tot hand gaan van grotere sommen zeker niet makkelijker moet gemaakt hebben.

In de periode bijvoorbeeld van 1714 tot september 1749 behoorden de volgende stukken tot de gangbare nationale speciën (tussen haakjes wordt de koers gegeven in gulden en stuivers courant).

GOUDSTUKKEN:

- Dubbele soeverein (17-10)	- Soeverein of gouden leeuw (8-15)
- Halve soeverein (4-7 1/2)	- Soeverein uit goud van dukaten (8-15)
- 2/3 soeverein uit goud van dukaten (5-16 2/3)	- Gouden kroon (5-5)
- Dukaat (5-18)	- Dubbele dukaat (11-16)
- Dubbele albertijn (7-17 1/2)	- Albertijn (3-18 3/4)

ZILVERSTUKKEN:

- Ducaton (3-10)	- Halve ducaton (1-15)
- Patacon (2-16)	- Halve patacon (1-8)
- Kwart patacon (0-14)	- Schelling (0-7)
- Vierstuiverstuk (0-4 1/2)	- Driestuiverstuk of blamuser of plaquet (0-3 1/2)
- Dubbele stuiver (0-2 1/4)	- Stuiver (0-1)

Het koperen OORD.

In sommige perioden kwamen daar nog grote hoeveelheden buitenlandse stukken bij. Zo bestond in 1761 de omloop in goudstukken voor 2/3 uit vreemde munten, hoofdzakelijk Engelse guinjes en Franse gouden louis'. Tachtig procent van de zilverstukken waren van buitenlandse herkomst hoofdzakelijk Franse schilden.

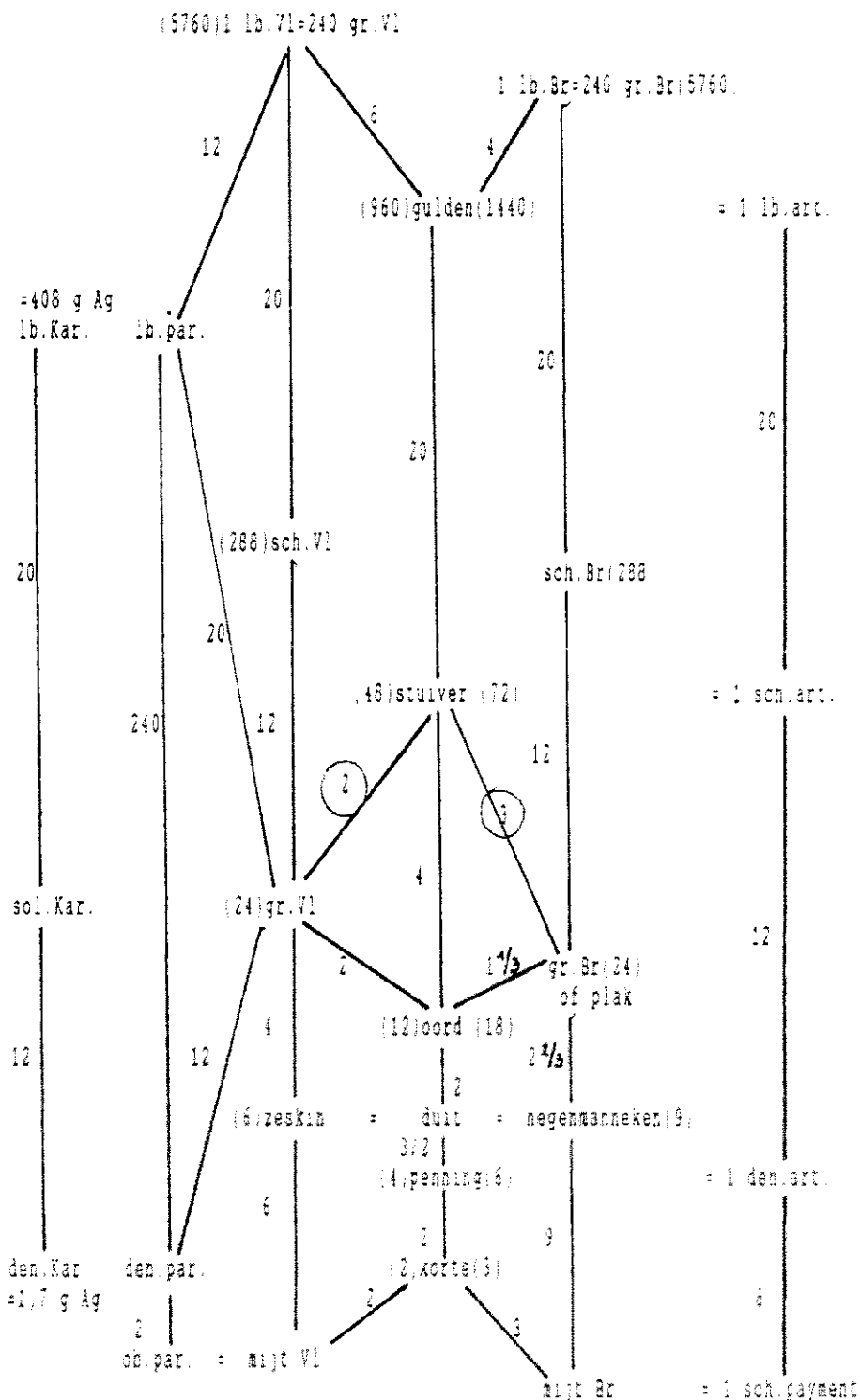
Een voorbeeld: de Gentse chirurgijn Jan Bernard Jacobs, die in augustus 1790 te Marche-en-Famenne stierf - hij volgde er het Oostenrijks leger na de Brabantse revolutie - droeg bij zich: 28 gouden louis', 26 Franse kronen, en slechts 4 nationale muntstukken: 2 halve soevereinen en 2 dukaten, waarvan een minderwaardig stuk met een gewichtstekort van 5 asen (Stadsarchief Gent staten van goed van 1792, nr. 12, stuk 30 en 31).

E. Ossieur

Omtrent deze materie verschenen nog 2 andere artikels in Vlaamse Stam van de hand van de heer K. Lemmens:

- Rekenmunt en courant geld, Vlaamse Stam 1991, p. 339-367;
- Buitenlandse munten in onze Brabantse Rekeningen, Vlaamse Stam 1992, p. 560-562.

793/94 ca.1050 1317-19 1526 einde 13e 1550

1) Tourse groot (gr. torn.)
 = 12 den. torn.
 1 d. torn. = 8/9 d. PAR (tot 1254)
 = 4/5 d. par. (na 1254)
 = 3/4 d. par. (1273)

2) Sterling (eng.)
 1 eng. = 4 d. torn.
 = 3 d. par. (1273)
 3 eng. = 1 gr. torn.

3) lakengelt
 3 gr. lakengelt = 2 gr. torn "oude"
 1 lb. lakengelt = 2 1/2 gulden

4) Pond "lovens"
 1 lb. lovens = 2 3/4 gulden
 soms afgerond op 2 1/2 gulden

5) Payment
 a) in Vlaanderen : pagament : pag.
 1 gr. Vl = 10 d. pag. = 12 d. par.
 b) in Brabant : payments
 1 sch. payments = 1 mijt Br
 1 lb. payments = 1 doord + 1 korte

6) Vanaf 1690 wisselgelt of "swaer gelt" = 7/6 courant-gelt
 Omzetting met behulp van boekjes
 12 Wisselgelt = 14 Br/Vl. Courant
 = 15 Lux. Cour. = 20 Limb. Cour.

7) In 1750
 1 Vl/Br. Cour. = 6/7 Vl/Br. Wissel
 = 3/2 Rijsels
 = 1,8343 Frans
 = 1,0417 Hollands

den. = denier = penning
 ob. = obool

DEINSE FAMILIEVERANKERING DER VAN DOORNE'S

Op 24 juli vierde de conservator van ons Museum van Deinze en de Leiestreek, Veerle VAN DOORNE, haar verjaardag.

Haar moeder heeft geen voorouderlijke ankers in Deinze. Haar vader des te meer.

Frank VAN DOORNE, alias de dichter Hans Melen, werd in Deinze geboren in 1914 als zoon van

Felix VAN DOORNE (1887-1956), een geboren Gentenaar,

en van Zelig DAEMS (1883-1953).

Zij was de dochter van Jozef DAEMS (1857-1927)

en van Marie Louise DE PESTEL (1860-1942).

Jozef DAEMS had een technische opleiding gekregen aan de Gentse Nijverheidsschool (Lindenlei - nu Industriële Hogeschool Schoonmeersstraat - BME) en werd machinebouwer voor de Deinse zijdewevers (de Lagranges vooral).

Zijn vrouw was onderwijzeres te Deinze. Haar vader, Frederik DE PESTEL (°1824 te Nevele) was onderwijzer in Sint-Martens-Lerne en bevriend met de Nevelse families FREDERICQ, BUYSSSE en LOVELING. Hij stond zelfs model voor de figuur van de dorpsonderwijzer in Buysse en Lovelings romans.

Jozef DAEMS had twee broers: Jules (°1858) en Hector (°1851). Zij waren de zoons van

Corneel DAEMS (°1825 in Kontich)

en van Clemence DHUYGELAERE (°1823 in Deinze). Zij behoorde tot een familie van gereputeerde rederijders. Haar vader

Emmanuel-Francies DHUYGELAERE (1789-1873) was hier organist. Haar grootvader

Francies DHUYGELAERE werd hier geboren in 1767. In het KGK-contactblad komt deze familie herhaaldelijk ter sprake.

Corneel DAEMS was een zijdeweaver die ooit een zijdegeweven portret van Leopold I maakte. Zijn ouders waren Lierenaars.

Hector DAEMS werd in Antwerpen schoolinspecteur en verdween uit Deinze.

Jules DAEMS werd stichter-directeur van de Deinse Muziekschool - nu Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans.

Hij trouwde met Alice CALEWAERT, de zuster van Dr. Med. Remi CALEWAERT (die zelf trouwde met een halfzuster van Jef VAN RISSEGHEM, de latere burgemeester van Deinze (1933-1944 en 1952-1964).

Remi CALEWAERT werd de vader van de tweeling BRUWAERT-CALEWAERT en VAN THUYNE-CALEWAERT.

Alice en Remi CALEWAERT waren verwant met bisschop CALEWAERT: zijn grootvader Lodewijk Xavier CALEWAERT was de broer van hun vader Jan Frans CALEWAERT.

Die Calewaerts kwamen van Komen, om hier organist te worden (na een vergelijkend examen van Frans Xaverius CALEWAERT (1756-1837), de grootvader van Lodewijk Xavier en van zijn broer Jan Frans.

(cf. KOK-jaarboek 1983; W. Jonckheere: 100 jaar Muziekonderwijs in Deinze (vooral in de voetnoten))

Herman Maes

BIDPRENTJES

Onze penningmeester Guy Thoonen, Lijsterstraat 35 9810 Nazareth, tel 09/385 52 40 is de gelukkige eigenaar van nu reeds meer dan een kwart miljoen bidprentjes.

Indien U inlichtingen wenst rond een bepaalde familie mag U hem steeds contacteren.

WERELDOORLOG I: 04.08.1914 - 11.11.1918

(vervolg van Leiestam 98/4, pagina 245-246)

- VAN QUICKELBERGHE Gentiel.

° 27.02.1886 Drongen

Dagloner – Steenbakker.

+01.11.1914.Pervijse.

Zoon van Leopold en Marie Irma BIJTEBIER. Gehuwd met Zulma DE SLOOVER.

De Rechtbank van Eerste Aanleg verklaarde hem op 12.12.1923 gesneuveld. Zijn overlijdensakte is te Astene ingeschreven onder nr.10/1924.

Hij behoorde tot het 3de Jagers te Voet - 5de Legerdivisie.- Stamnummer - 50504.

Zijn naam staat op het dodenmonument van Astene maar ook op dat van Deinze. Hij was een inwoner van Astene maar woonde vooraf een tijd in Deinze. Hij sneuvelde te Pervijze waar zijn eenheid van 19.10.1914 tot 31.10.1914 hevige strijd leverde.

BACHTE - MARIA -LEERNE.

- VAN HEE Cyriel

° 21.01.1886 Bachte-Maria-Leerne.

+21.12.1914 Calais - Fr. om 2.40 u.

Zoon van Pierre en Marie Melanie VYNCKE. Gehuwd met Zulma VERTRIEST.

Staat op het dodenmonument van B.M.L. en zijn overlijdensakte is er ingeschreven onder nr. 4/1926.

Behoorde tot het 11de Infanterieregiment - 3de Bataljon - 2de Compagnie.- Stamnummer - 50478.

Hij zou in het voorlopig hospitaal, rue de Four à Chaume, 24 te Calais, opgenomen zijn met scheurbuik en er overleden zijn.

Zijn eenheid lag te Hasselt en was van bij het begin van de oorlog belast met de verdediging van Luik. Zij leden er zware verliezen en nadien nogmaals te Wespelaar, Willebroek en achter de IJzer te Diksmuide.

DEINZE.

- HERTOGE Octaaf,

° 13.04.1893 Deinze

+ Tussen 25 en 30.10 1914 Pervijze

Adres: Markt, 9. Ongehuwde zoon van Alexander en Marie Laura VAN DAMME.

Door de Rechtbank van Eerste Aanleg gesneuveld verklaard op 23.10.1923 en te Deinze in de registers van overlijden ingeschreven onder nr.80/1923.

Staat op het dodenmonument van Deinze.

1ste Regiment Grenadiers – 6de Legerdivisie – Stamnummer – 50537.

Zijn eenheid kreeg de vuurdoop bij de verdediging van de gordel rond Antwerpen. Zij verbleven toen in de streek van Hofstade, Elewijt, Molen, Werchter, Opdorp en Sint-Amands. Wanneer de troepen zich terugtrokken naar het westen waren zij de achterhoede te Schoonaarde en te Berlaere. Achter de IJzer vochten zij tussen 21 en 30 oktober 1914 te Tervate, Schorebakke, Stuivekenskerke, Grote-Beverdijk en Pervijze samen met de 2de Grenadiers. Na deze slag kon men met moeite nog één regiment samenstellen.

Octaaf moet in de slag van Pervijze gesneuveld zijn. Er waren 1300 doden en vermisten.

- PEERS Jules, R.,

° 21.02.1891 Deinze

Vlasbewerker

+ tussen 20 en 30 oktober 1914 Diksmuide.

Ongehuwde zoon van Adolf en Marie Christina CANOOT.

De Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent verklaarde hem gesneuveld en de Burgerlijke Stand van Deinze schreef zijn overlijden in onder nr.25/1923. Zijn naam staat op het dodenmonument van Deinze.

2de Regiment Jagers te Voet – 5de Legerdivisie – 16de Brigade – Stamnummer – 51417.

Zijn garnizoen lag te Mons. Door ontubbelen vormden zij het 2de en 5de Jagers te Voet.

Zij lagen in verdediging op de Gete, plooiden terug achter de IJzer en namen daar deel aan de slag van 17 tot 31 oktober in de omgeving van Diksmuide, Stuivekenskerke, Pervijze. Jules is gedurende die gevechten gesneuveld.

- **DE CONINCK Rudolf, B, K,** ° 21.02.1891 Deinze
Muzikant, + 26.10.1914 Stuivekenskerke.
Adres: Markt,39. Ongehuwde zoon van Josephus en Marie Mathilde DE BOEVER.
Gesneuveld verklaard door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent op 25.07.1923 en te Deinze als dusdanig geregistreerd in de registers van overlijden onder nr.58/1923.
1ste Linieregiment - 5de Divisie.- Stamnummer - 57763
Zijn eenheid hield garnizoen te Gent. Samen met het 21ste Linie verdedigden zij hun positie achter de Gete. Zijn eenheid nam deel aan de slag van Diksmuide van 17 tot 31 oktober 1914 waar zijn bataljon serieus toegetakeld werd. Hij is tijdens die gevechten gesneuveld.

- **PARMENTIER Gentiel.** ° 05.01.1891 Deinze.
Wolwever, + 10.11.1914 Diksmuide.
Adres: Ramstraat, 23. Ongehuwde zoon van Ivo en Clémence LAMEIRE.
Gesneuveld verklaard door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent op 09.11.1927.
Zijn overlijdensakte is te Deinze geregistreerd onder nr.7/1928.
Zijn naam staat op het dodenmonument van Deinze.
1ste Linieregiment - 5de Legerdivisie.- Stamnummer – 57773
Zijn garnizoen lag te Gent. Door ontubbelen vormden zij het 2de en 21ste Linieregiment.
Zij namen bij het begin van de oorlog hun stellingen in achter de Gete en plooiden daar terug op de verdedigingsgordel van Antwerpen. Het 1ste Linie nam deel aan de gevechten van 17 tot 31 oktober waarbij een van de bataljons fel toegetakeld werd. Gentiel sneuvelde op 10 November 1914, de dag dat Diksmuide in de handen van de Duitsers viel.

- **DE LAVA Victor,C,J.** ° 05.04.1893 Deinze.
+ 10.11.1914 Diksmuide.
Ongehuwd.
1ste Linieregiment - 5de Divisie stamnummer - 59191.
Sneuvelde bij de val van Diksmuide. De dag voor zijn dood schreef hij een brief aan zijn ouders waarin hij zijn vrees voor de dood uitte.

- **DE CONINCK Marcel, M.** ° 31.10.1891 Deinze.
+ 23.11.1914 St.- Omer - Fr.
Ongehuwd.
5de Artillerie – 5de Divisie.
Afgevoerd met zware verwondingen naar het hospitaal van St.- Omer en er overleden om 7 uur 's avonds. Het Belgisch Ministerie van Landsverdediging komt in 1923 in het bezit van de overlijdensakte opgemaakt te St.- Omer en stuurt die naar Deinze. Zie zijn overlijdensakte nummer 31 van 1923.

MEIGEM

- **VAN VYNCKT René** ° 12.12.1890 Meigem.
+ 27.10.1914 Diksmuide.
Ongehuwde zoon van Frans en Melanie Bijtebier.
Hij woonde op de Kouter nr. 23.
Er is geen overlijdensakte ingeschreven te Meigem. Zijn naam staat op het dodenmonument van Meigem.

(wordt vervolgd)

Romain De Bouver

REGISTRATIEKANTOOR DEINZE: AANGIFTEN VAN NALATENSCHAP

(vervolg van 6e jaargang nr. 3, pagina 239)

(Bron: Rijksarchief Beveren-Waas: Registratie Deinze reeks 187/A/4)

- 441 (325). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Jean Baptiste **DE SMET** + Ouwegem 7 thermidor VII (25/7/1798)
kinderen: Jeanne, Catherine en Pierre Jean **DE SMET**
Ferdinandine **DE SMET** x Joseph **VERWEEN**.
- 442 (326). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Francois **GOETHALS** + Ouwegem 14 floreal VI (3/5/1798)
x Christine **DEGEZELLE** + Ouwegem 20 prairial VI (8/6/1798)
kinderen: Colette, Jean, Joseph, Albert en Marie Anne **GOETHALS**.
- 443 (327). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Francois Joseph **MICHIELS** + Zingem 17 vendemiaire VII (8/10/1798)
kinderen: Pierre Jean, Marie Livine, Augustin, Jeanne Catharine,
Marie Jacqueline, Marie Amelie, Joseph en Frederic **MICHIELS**.
- 444 (328). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Leonard **CNUUDE** + Huise 23 pluviöse VI (11/2/1798)
erfgenaam: zijn neef Philippe Jacques **SAVYN** in Huise.
- 445 (329). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Pierre **DE CLERCQ** + Ouwegem 24 februari 1799
kinderen: Pierre Jaeques en Jean Baptiste **DE CLERCQ**.
- 446 (330). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Francoise **VAN ONDER** x ? **LAMONT** + Ouwegem 14 floreal VI (3/5/1798)
kinderen: Jaeques, Suzanne en Marie Catherine **LAMONT**.
- 447 (331). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Abraham **VERTRIEST** + Huise 9 vendemiaire VI (30/9/1797)
kinderen: Jean Baptiste, Francois en Philippe **VERTRIEST**,
Marie Catherine **VERTRIEST** x Jean Baptiste **DE RYCKE**.
- 448 (332). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Jean **MEERHAEGE** + Ouwegem 4 floreal VI (23/4/1798)
kinderen: Pierre Jean, Francois, Marie Reine en Ferdinandine **VAN MEERHAEGE**.
- 449 (333). 8 brumaire XI (30/10/1802)
Jean **DE RYCKE** + Huise 19 theermidor VI (6/8/1798)
kinderen: Jacques, Francois, Pierre Jean, Isabelle Therese en
Ferdinandine **DE RYCKE**.
- 450 (334). 12 brumaire XI (3/11/1802)
Jean Baptiste **VERSTAEN** + Kruishoutem 16 floreal VI (5/5/1798)
erfgenamen: zijn broers en zuster Louis, Jeanne Catherine en Jean
Emanuel **VERSTAEN**.
- 451 (335). 12 brumaire XI (3/11/1802)
Livine **GEIRGAT** x ? **DE CLERCQ**
+ Nazareth 11 fructidor VI (28/8/1798)
kinderen: Jeanne Catherine, Pierre Francois, Engelbert, Rosalie
en Livin **DE CLERCQ**.
- 452 (336). 12 brumaire XI (3/11/1802)
Gille **GOOSSENS** x Marie **VAN CEULEBROUCK**
+ Nazareth 7 thermidor VI (25/7/1798)
kinderen: Pierre, Collette en Louis **GOOSSENS**.

(wordt vervolgd)

Guido Demuyck